

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
202. (1268.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2779 ▲
1 amerikai dollár	3,0372 ▲
100 magyar forint	1,5583 ▼

Aktuális

3

Magyar külkereskedelmi főlény

Becsey Zolt, a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium külgazdasági államtitkára Borbély Károlyval, a romániai gazdasági minisztérium államtitkárával találkozott a hétfőn Bukarestben.

Társadalom

7

Kérik az egyházi iratokat

Az elkobzott egyházi levéltári anyagok, iratok visszaszolgáltatását szabályozó törvénytervezetről tanácskoztak a hétfőn az RMDSZ képviselői, a történelmi magyar egyházak szakértői és levéltárosai Kolozsváron.

Média

8

Anim'est: tarolt a graffiti

Olasz és ausztrál alkotások kapták a bukaresti animációs és a kolozsvári komédia-filmfesztivál díjait. A hétvégi díjátadókon a külföldiek sikerei mellett hazai alkotás is díjalmaskodott, az Anim'est legjobb román animációjának járó díjat Felméri Cecília Máttyás, Máttyása érdemelte ki.

Vezércikk

3

A negyedik

Úgy tűnik, a romániai magyarság többször is egyértelműen kifejezett választása ellenére [Schmitt Pál] megpróbálja az

RMDSZ-t, az EMNT-t, az MPP-t, az SZNT-t egyenrangú politikai szereplőként kezelni, illetve a romániai valóság két évtizedes politikai tapasztalatával rendelkező RMDSZ-t a háttérbe szorítani, vagy legalábbis ellenzékét erősíteni. ▶

Székedi Ferenc

Éhségtől hajtott ország

*Kitartanak a béreiket és pótlékaikat követelő tanügyi és pénzügyi alkalmazottak***ÚMSZ-összeállítás**

Éhségstrájkjának ötvenötödik napját tölti ma Cristiana Anghel caracali tanítónő, aki addig nem szándékszik felhagyni a tiltakozásnak ezzel a formájával, amíg a kormány nem emeli ötven százalékkal a pedagógusok bérét. A legyengült tiltakozót szeptember vége óta kórházban ápolják. A tanítónő lassan az országos szakszervezeti akciók szimbólumává vált: nevét sokszor emlegette az a több tucat tanár és egyetemi hallgató is, akik az oktatási minisztérium előtt töltötték a csütörtök éjszakát és a pénteki napot. A szakszervezetek által utcára szólított

Cristiana Anghel, a tanárok tiltakozásának szimbóluma

Fotó: adevarul.ro

pedagógusok Daniel Funeriu miniszter távozását, tisztességes bért követeltek, és tiltakoztak a tanügyi törvény elfogadása ellen. A bukaresti akcióhoz spontán sztrájkokkal csatlakoztak pitești-i, iași-i, konstancai és suceavai pedagógusok is. Az oktatási szakszervezetek folytatják fővárosi tiltakozó akciójukat – erősítette meg az ÚMSZ-nek Marius Nistor, a Spiru Haret szakszervezet ügyvezető elnöke. „Sem a Spiru Haret, sem a többi szakszervezet nem tudja megakadályozni a hétfélighez hasonló spontán sztrájkokat. A tanárokat egyre nehezebb korbáiban tartani” – mondta a szakszervezeti vezető.

Folytatása a 7. oldalon ▶

PSD: kétbalkezes a jobboldal

Rendkívüli kongresszuson mutatta be válságkezelő kormányprogramját a Szociáldemokrata Párt (PSD) a hétfőn. A legnagyobb ellenzéki párt az egységes adókulcs megszüntetésében és a nagytőke megadóztatásában látja az „üdvözülést”. A

baloldali alakulat elnöke, Victor Ponta élesen bírálta a kormányzatot, Traian Băsescu államfő Demokrata– Liberális Pártjának hatalmi struktúrákban jelen lévő tagjait „fosztogató narancssárga

hordáknak” nevezve. Mircea Geoană lapunk kérdésére október 25-ét jelölte meg a bizalmatlansági indítvány benyújtásának időpontjaként, amelynek megszavazásához az RMDSZ honatyáitól vár segítséget. **3. és 4. oldal ▶**

A hely szelleme. A PSD a Palotateremben tartotta kongresszusát, ahol hajdan az RKP

Fotó: Salamon Márton László

Romániai körúton Schmitt

ÚMSZ

Kétnapos látogatásra érkezik ma Romániába Schmitt Pál. A magyar államfő koszorúz az Ismeretlen Katona bukaresti sírjánál, majd megbeszélést folytat Traian Băsescu román elnökkel. Fogadja őt Mircea Geoană szenátusi elnök és Roberta Anastase képviselőházi elnök is. Schmitt Pál a Calvineum temetőben megkoszorúzza a Magyar Hősi Emlékművet, utána találkozik Emil Boc román miniszterelnökkel is. **Folytatása a 2. oldalon ▶**

Leosztotta a PD kártyáit Băsescu

M. Á. Zs.

Intelligens, ambiciózus, ellenálló a politikai küzdelemben, de a miniszterelnöki vagy államfői tisztséghez élettapasztalat kell – dicsérte meg, majd „ültette le” Elena Udrea minisztert Traian Băsescu államfő a Pro TV-nek adott hétfői interjújában. Saját utódjaként Teodor Baconschi külügyminisztert, Cristian Preda EP-képviselőt vagy Liviu Negoitã volt kormányfőjelöltet tudja elképzelni – tette hozzá. **3. oldal ▶**

HIRDETÉS

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY
www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diák vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

részletek a média oldalon

Röviden

Markó: jelentős eredmény a tanügyi felelősségvállalás

„Amennyiben a kormánynak sikerül felelősségvállalással elfogadtatni az oktatási törvényt, ez kétségtelenül az elmúlt időszak legfontosabb megvalósítása lesz” – jelentette ki a hétvégén Marosvásárhelyen Markó Béla miniszterelnök-helyettes. Az RMDSZ Maros megyei szervezetének TKT-ülésén felszólaló szövetségi elnök az erdélyi magyarságot érintő időszaki politikai kérdésekről és a kormány tevékenységéről szóló tájékoztatójában jelentős eredménynek nevezte azt, hogy az RMDSZ-nek sikerült ki- eszközölnie a felelősségvállalást, a kormány az anyanyelvű oktatás szempontjából előnyös, a Képviselőház által elfogadott törvényváltozatért vállal majd felelősséget.

PKE-oktató az „autonómia-díjas”

Tócs László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a hétvégén fogadta a partiumi autonómia érdekében dolgozó munkacsoport tagjait. Tócs gratulált dr. Szilágyi Ferencnek, a Partiumi Keresztény Egyetem oktatójának, aki az Egy régi tájegység és vonzáskörzet újjászületése; Érmellék és Debrecen kapcsolata című dolgozatával az első díjat nyerte el a Pálfi István Régiófejlesztési Alapítvány és a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálat által meghirdetett Határtalan Európa – határon átnyúló kapcsolatok elnevezésű pályázatán.

Hamarabb lehet szent a pápa

Felgyorsították a 2005-ben elhunyt II. János Pál szentté avatásának folyamatát – jelentette be szombaton Bronislaw Komorowski lengyel államfő, miután a Vatikánban megbeszélést folytatott XVI. Benedek pápával.

Öngyilkos lett a Gazprom-vezető

Öngyilkosságot követett el a Gazprom egyik vezető menedzsere: Szergej Kljukát, a konzern gazdasági-pénzügyi osztályának alig 36 éves helyettes vezetőjét holtan találták Range Rover típusú kocsijában, mellette egy pisztollyal, amely állítólag a kazah miniszterelnök ajándéka volt.

Berlusconi újra gyanús

Adócsalás gyanúja miatt újabb nyomozást indított a római ügyészség Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök (képünkön), valamint idősebb fia, Piersilvio és a Mediaset nevű csoport további tucatnyi vezetője ellen.

Korrupció határőrök?

A magyar határrendszert is érintő korrupciós vádakkal kapcsolatban a magyar rendőrség hivatalos tájékoztatást kért román partnerétől. Az *Adevărul* című napilap elektronikus változatának pénteki információi szerint a román és a magyar határőrök 400 euró kenőpénzért körözött személyt is hajlandók átengedni a határon, a lejárt érvényességű iratokkal rendelkezők esetében pedig száz euróért hunynak szemet a törvénytelenég fölött.

Bányászerecséltenség Kínában

Már huszonhat halottja van a közép-kínai Honan (Henan) tartományban szombaton történt bányászerecséltenségnek, további 11 bányász a föld alatt rekedt.

Francia tüntetés a nyugdíjkorhatárért

Hírösszefoglaló

A párizsi repülőtereket már nem fenyegeti azonnali üzemyanaghány az olajfinomítóknak folytatódó sztrájk miatt. A nyugdíjreform elleni tiltakozásul meghirdetett sztrájk ugyanis a hétvégén elérte Franciaország mind a 12 olajfinomítóját, amelyből tizen teljesen leállt a termelés. A párizsi repülőtereket kerózinallító vezetékben is akadózott két napig a az utánpótlás, ami már mára üzemyanaghányt vetített előre a legnagyobb francia repülőtéren. A polgári légitársaságok közötti hatóság azonban szombat este közölte, hogy teljesen helyreállt

a vezeték működése, és ismét érkezik üzemanyag a csövekből a repülőterek tárolóiba.

A szakszervezetek a keddi, sikeresnek tekintett sztrájknap után azért hívták ismét utcára az ország kétszázharminc városában a franciákat, hogy tárgyalóasztalhoz kényszerítsék a kormányt. Párizsban 30 embert vettek őrizetbe, miután tüntetők csaptak össze a rohamrendőrökkel. A nyugdíjreform elleni demonstráción a fiatalok egy csoportja üvegekkel és kövekkel dobálta meg az egyenruhásokat, bankok kirakatát törték be. A reform legfontosabb eleme, hogy 60-ról 62 évre emelnék a nyug-

díjkorhatárt. Ezen kívül a teljes összegű nyugdíj a jelenlegi 65 helyett ezentúl 67 évtől jár majd, vagy 41 és fél év munkaviszony után. Nicolas Sarkozy államfő korábban már többször jelezte: a nyugdíjreformot mandátuma legfőbb ügyének tekinti, és a legfontosabb elemein nem hajlandó változtatni.

Miközben a vitatott törvénytervezetet a nemzetgyűlés már elfogadta, a szakszervezetek azt remélik, hogy az energiaszektorban meghirdetett határozatlan idejű sztrájkjal még nyomást tudnak gyakorolni a szenátorokra a felsőházban szerdára tervezett szavazás előtt. ◀

A nyugdíjkorhatár hatvanról hatvankét évre való emelése ellen tiltakoztak a tüntetők Franciaországban

Borbély: meg kell előzni a veszélyt

ÚMSZ

Határon túli következményei ugyan nem voltak a magyarországi vörösiszap-katasztrófának, Borbély László, Románia környezetvédelmi és erdészeti minisztere az Európai Unió Környezetvédelmi Tanácsának luxemburgi ülésén mégis úgy vélte, hogy a kolontári iszaptározóban található vegyi anyagot fel kell venni az uniós által nyilvántartott veszélyes vegyi anyagok listájára. Véleménye szerint elsődleges fontosságú volna egy olyan uniós szintű, a jelenleginél hatékonyabb beavatkozási rendszer kidolgozása is, amely az ökológiai katasztrófákra vonatkozik. A budapesti kormány azt indítványozta az Országgyűlésnek, hogy a vörösiszap-katasztrófa miatt az év végéig hosszabítsa meg Veszprém, Győr–Moson–Sopron és Vas megyében elrendelt veszélyhelyzetet. Az érintett településekről kiköltöztetett emberek visszatelepítése pénteken megkezdődött, és hozzáálltak a Kolontáron bontásra ítélt házak eldőzerolásához. Devecser és Somlóvásárhely nem lakott részein műgyantát terítenek szét, hogy lefedjék a mezőgazdasági területen lévő, a száraz idő miatt porrá váló vörösiszapot. ◀

Szobjanyin váltja Luzskovot a moszkvai városházán

Gy. Z.

A Dmitrij Medvegyev orosz államfő által moszkvai főpolgármesternek jelölt Szergej Szobjanyin miniszterelnök-helyettes személyéről (aki Jurij Luzskovot váltotta) szavaz ma a fővárosi önkormányzat – jelentette be Vlagyimir Platonov, a fővárosi közgyűlés elnöke. A sajtó szerint az eredmény nem kétséges: a jelöltet

megválasztják, és máris támogatásáról biztosította a parlament mindkét háza. Az 1958-ban született Szobjanyin neve már szerepelt a Putyin miniszterelnök vezette, kormányzó Egységes Oroszország Párt névből álló listáján. A leendő moszkvai polgármester jelenleg a miniszterelnöki hivatal, vagyis a kormányapparátusát vezeti, több mint öt éve Putyin mellett dolgozik. ◀

Megérkezett Szobjanyin, Vlagyimir Putyin munkatársa és bizalmasa

Romániai körúton Schmitt

Folytatás az 1. oldalról

A magyar államfő és kísérete ma délután Marosvásárhelyre utazik, hogy megtekintse a Kultúrpalotában megrendezendő ünnepi műsort. Másnap az egyházi méltóságok körében elfogyasztott reggeli követően részt vesz és beszédet mond a *Magyarok XXI.* című viselő fórumon a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Műszaki és Humántudományok Karának Szenátusi termében. Schmitt Pál innen utazik Nagyváradra, ahol ellátogat a Partiumi Keresztény Egyetemre és beszédet mond az egyetem jubileumi ünnepségén az Újvárosi templomban, végül megkoszorúzza Szent László és Bethlen Gábor szobrát. A rendszerváltozás utáni román–magyar államfői találkozók rövid múltára tekintenek vissza. Göncz Árpád először 1997 májusában látogatott el Emil Constantinescu vendégeként Romániába, amit az elnök 1998 januárjában viszonzott. Legközelebb 2000 áprilisában vett részt Constantinescu Székesfehérvárott a közép-európai államfők csúcstalálkozóján. Mádl Ferenc 2002 októberében érzett Ion Iliescu vendégeként Romániába. Iliescu 2003 szeptemberében utazott Budapestre. Sólyom László és Traian Băsescu 2005 szeptemberében az ENSZ Közgyűlésének jubileumi ülésén folytatott kétoldali megbeszéléseket. Sólyom László 2007 februárjában hivatalos látogatást tett Romániában. A magyar államfő Sólyom László köztársasági elnök székelyföldi magánlátogatásán 2008 októberében Csík-szeredában négy szemközti beszélgetést folytatott Traian Băsescuval, aki 2009 februárjában látogatott el Budapestre. ◀

Bírál az ET emberjogi biztosa

MTI

Átfogó intézkedéseket kell hoznia Romániának a terjedő cigányellenesség és a romákat sújtó hátrányos megkülönböztetés visszaszorítására – állapította meg hétvégi nyilatkozatában Thomas Hammarberg, az Európa Tanács (ET) emberi jogi biztosa, miután háromnapos látogatást tett Romániában. Szerinte a lakosság nagy részében továbbra is erősek az előítéletek a romákkal szemben, akiknek ez hátrányosan befolyásolja az életüket. Hammarberg úgy véli: ahelyett, hogy arról folytatnak vitákat, milyen szóval jelöljék a roma lakosságot, inkább a roma történelméről kellene felvilágosítani a közvéleményt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzatok és a nem kormányzati szervezetek kulcs szerepet játszhatnak a romák társadalmi befogadásában, ám jelenleg bürokratikus akadályok miatt nem jutnak hozzá megfelelő mértékben az ezt szolgáló uniós alapokhoz. A helyi hatóságoknak kellene tevékenyen és hatékonyan fellépniük a romák hátrányos oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi ellátási, valamint lakhatási helyzetének javítása érdekében – vélekedett. ◀

„Kétbalkezes jobboldal”

Salamon Márton László

► Utoljára huszonegy évvel ezelőtt, egészen pontosan 1989. november 20-án lehetett ekkora tömeg egy pártkongresszuson a bukaresti Palotateremben, mint amekkora ezen a hétfőn gyűlt össze. Akkor, a Román Kommunista Párt XIV. kongresszusán „Nicolae Ceausescu elvársat” választották újra egyhangú szavazással az RKP főtitkárává, most a legnagyobb román ellenzéki párt tartott rendkívüli kongresszust ugyanazon a helyszínen, mintegy ötezer küldött részvételével. És mintha a genius loci – a hely szelleme – nem lengte volna be amúgy is a szombati rendezvényt, a felszólalásokból sem hiányoztak a rossz emléké helyszínre való utalások.

Nem a múlt kísérteteivel, hanem a mával, és főleg a jövővel kell foglalkoznunk! – ütötte le az alaphangot Victor Ponta a Szociáldemokrata Párt (PSD) kongresszusán tartott megnyitóján. A legnagyobb ellenzéki párt ifjú elnöke sűrűn utalt az alakulat múltjára, a „nagy öregek”, akik közül Ion Iliescu és Oliviu Gherman korábbi elnököket személyesen is köszöntötte. Ponta hangsúlyozta, a párt mai vezetői „tanultak a múlt hibáiból”, és nem a belső harcokra, hanem a külső ellenséggel való háborúra összpontosítanak. A belső harcokra vonatkozó pártelnöki megjegyzések célpontját, Mircea Geoană

PSD-vezérkar Adrian Năstase és Ion Iliescu volt pártelnökökkel, Victor Pontával és Liviu Dragnea főtitkárral A szerző felvétele

egyébként csak nagy nehezen találták meg a hatalmas termet végigpásztázó kamerák: a korábbi PSD-elnök tüntetően az utolsó sorok egyikébe ült, onnan hallgatta fiatal utódja rá vonatkozó csípős megjegyzéseit. Victor Ponta eközben megnevezte a „valódi ellenséget”, akinek „arca és neve is van”: Traian Băsescu és a PD-L. „Románia fosztogatók, rablók kezébe került. Vegyük vissza az országot a narancssárga hordáktól!” – hangzott az ellenzéki vezér üdvölgősökkel kísért csatakiáltása.

A baloldali alakulat egyébként válságkezelő kormányprogramját fogadta el rendkívüli kongresszusán, amelyek időzítése a – Mircea Geoană szenátusi elnök közlésének megfelelően – október 25-én esedékes bizalmatlansági indítvány benyújtásával függ össze. Mint Geoană az ÚMSZ kérdésére a helyszínen elmondta, az ellenzék számít az RMDSZ szavazataira is, minthogy az RMDSZ „gyakorlatias alakulat, amely jól kiszámítja a politikai lépéseit és érdekeit”, és amelyre szerinte jelenleg „hatalmas nyomást gyakorolnak a kormány tevékenységével elégedetlen szavazói”.

A PSD programjának fő pontjait ismertető Victor Ponta szerint egyébként a szociáldemokraták kormányra kerülésük esetén azonnal visszaállítanák az állami alkalmazottak bérlevágások előtti jövedelmét, megszüntetnék az egységes adókulcsot – amelyben a bajok

fő forrását vélik felfedezni –, illetve megadóznák a nagytőkét.

A kormánypártok, kormányt támogató alakulatok közül csupán az RMDSZ képviseltette magát a PSD kongresszusán. Verestóy Attila szenátor köszöntőbeszédében utalt a két alakulat korábbi jó együttműködésére, és megnyugtatóan igyekezett az ellenzéki alakulat küldöttjeit afelől, hogy a kormányzati felelősségvállalással elfogadásra javasolt tanügyi törvény kisebbségbarát rendelkezései csupán azt a célt szolgálják, hogy a kisebbségekhez tartozó diákok könnyebben elsajátíthassák a tananyagot. Hatalmas tapsot kapott volt párttársaitól a korábban a PSD soraiban politizáló, majd függetlenként választásokat nyert bukaresti főpolgármester, Sorin Oprescu, akinek várható visszatérését az „anyapárt” kebelébe a széksorokban ülők közül sokan már tényként kezelték. ◀

Videanu: irreális a PSD programja

A PSD száz pontos gazdasági programja kizárólag kampánycélokat szolgál és életbe léptetése a lakosság elszegényedéséhez vezetne – ismertette a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) „olvasatát” a szombaton bemutatott ellenzéki kormányprogramhoz Adrian Videanu, a PD-L első alelnöke. Hozzátette: egyes kitételek egyenesen törvényellenesek. „A szociáldemokraták által javasolt intézkedések költségei 2011-ben 10 és 10,7 százalék közötti költségvetési hiányt eredményeznének” – tette hozzá a volt gazdasági miniszter.

Magyar kereskedelmi fölény

S. M. L.

► Fontos lenne statisztikailag elemezni, milyen szerepet töltenek be a nemzeti vállalatok a kétoldalú kereskedelemben vagy a befektetésekben – hangsúlyozta Becsey Zsolt, a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium külgazdasági államtitkára azon a találkozón, amelyet Borbély Károlylyal, a romániai gazdasági minisztérium államtitkárával tartott a hétfőn Bukarestben. Becsey és Borbély szerint ugyanis mind a tőkemozgás, mind a kereskedelmi mozgás tekintetében erőteljes a magyar fölény, nem kiegyensúlyozott a helyzet. „Növekszik ugyan a kereskedelem, és bár na-

gyon fontos partnerei vagyunk egymásnak, még nagy tartalékok vannak kihasználhatlanul” – állapította meg Becsey. A két államtitkár a majdani közös kormányülés gazdasági témájú határozatait előkészítő bizottság társelnökeiként megegyezett abban, hogy a magyar EU-elnökség közeledtével egyeztetni fog az EU gazdaságpolitikai koordinációs tevékenységét illetően, akárcsak a tízéves nemzeti gazdasági fejlődési stratégiák kérdésében. Az ÚMSZ-nek Becsey elmondta, a közös kormányülés időpontjától függetlenül a vegyes bizottságnak dolgoznia kell, elő kell készítenie a kormányfői szintű majdani egyezségeket. ◀

Keresik az egyensúlyt. Becsey Zsolt (balra) és Borbély Károly A szerző felvétele

Leosztotta a PD-L kártyáit Traian Băsescu államelnök

M. Á. Zs.

► „Intelligens, ambiciózus, rendelkezik tárgyalási készségekkel, és rendkívül ellenálló a politikai küzdelemben. Nyugodtan kijelenthetem, hogy korához képest, 36, 37 évesen az utóbbi időszak egyik legjobb produktuma a Demokrata-Liberális Pártban. De innen hosszú út vezet még a miniszterelnöki vagy államfői tisztségig” – dicsérte meg, majd „ültette le” Elena Udrea fejlesztési és turisztikai tárcavezetőt Traian Băsescu államfő a Pro TV-nek adott tegnapi interjújában. Hozzátette: a nagyobbik kormánypárt egykori elnökeként személyes támogatója volt a fiatalok előtérbe tolásának, viszont időközben arra a következtetésre jutott, hogy körültekintően kell magas pozíciókba ültetni őket. „Az államfői, miniszterelnöki tisztséghez komoly élettapasztalat szükséges.

Folytatva a PD-L „humán erőforrás-politikáját” Băsescu úgy jellemezte Vasile Blagát, mint aki rendkívül erős a párton belül és képes megnyerni a pártelnöki tisztséget. „Ellenben nem tudom, hogy tudna-e győzni az alakulaton kívül” – fogalmazott sokat

setetően az államfő. Băsescu nemleges válaszolt arra a kérdésre, hogy javasolná-e a PD-L főtitkárának azt, hogy induljon az államfői tisztségért. „Ehhez más típusú emberekre van szükség, »megnézném« Teodor Baconschit, Cristian Predát, Liviu Negoită” – jelölte ki pártbeli utódait Băsescu. Az államfő hevesen tagadta, hogy a külügyminisztert ő „építette fel”, szerinte Baconschi jól kiforrott értelmiségi és lehet, hogy érkezett az ideje, hogy a románok egy ilyen típusú elnököt válasszanak. „Ott volt Ion Iliescu, aki a múltba révedt, az emberarcú szocializmust akarta felépíteni, ott volt Emil Constantinescu, és ott voltam én, a játékos. Lehet, megérett a idő arra, hogy egy jövőtervvel rendelkező értelmiségit válasszanak az ország élére” – fejtegette Băsescu, hozzátéve, kizárja annak az esélyét, hogy egy nőt válasszanak a legmagasabb állami tisztségbe.

Az államfő elmondta, nem lát semmilyen okot arra, hogy kérje Emil Boc miniszterelnök lemondását mindaddig, amíg a kabinet vezetője az állam megreformálásán dolgozik. ◀

A negyedik

Marosvásárhelyen minden bizalommal sokan emlékeznek még, amikor a Magyar Köztársaság rendszerváltás utáni első elnöke, Göncz Árpád látogatott el a városba, hiszen nem csupán

a magyar lakosoknak, hanem az Emil

Constantinescu elnök társaságában érkező Arpi bácsinak – amint ismerősei nevezték kedvesen-bizalmasan – is könnyű csillogott a szemében. Akkor és ott, a román–magyar városháborútól megszenvedett Marosvásárhelyen sokan érezték úgy, hogy a két ország között valóban az a közös európai gondolat kezd csirázni, amely más mederbe terelheti mindkét nép jövőjét.

Göncz Árpád egy évtizedig, egészen 2000-ig tartó elnöksége után Mádl Ferenc, majd Sólyom László elnökök is többször jártak Romániában, és találkoztak nem csupán a romániai magyarság politikai-gazdasági-művelődési életének a képviselőivel, közigazgatási tisztségviselőikkel, hanem úgymond a hétköznapi emberekkel is.

Schmitt Pál köztársasági elnök hétfői és keddi romániai látogatása voltaképpen a román–magyar és a magyar–magyar kapcsolatokban megkezdett út folytatása, de néhány árnyalatnyi különbséggel. A látogatás előkészítése közben a román fél most nem róhat fel a Magyar Köztársasági Elnöki Hivatalnak semmilyen olyan diplomáciai balfogást, amelyet elődjével megtett, a Magyar Köztársaság elnöke viszont már két nappal ezelőtt éreztette, hogy a magyarországi nemzetpolitika új szemléletet próbál meghonosítani a Kárpát-medencei magyarság tekintetében. Tökés Lászlóval tartott pénteki találkozója keretében ugyanis a köztársasági elnök kifejtette, hogy ő nem egyenlő távolságot kíván tartani a határokon túl működő magyar szervezetektől és közösségektől, hanem a közeledést és az összetartozást szeretné erősíteni.

Tökés László voltaképpen Schmitt Pált váltotta fel az Unió parlamentjének alelnöki tisztségében, így találkozásukban nincsen semmi meglepő, ha viszont arra gondolunk, hogy az EMNT elnökével és nem a romániai magyarság törvényes képviselőjével, az RMDSZ-szel és annak elnökével beszélte meg a kétnapos látogatás részleteit, akkor újból kiderül, hogy egyelőre közéleti gesztusok szintjén, de jelentős hangsúlyeltolódás színhelye a magyarországi hivatalos kormányzati politika. Úgy tűnik, a romániai magyarság többször is egyértelműen kifejezett választása ellenére megpróbálja az RMDSZ-t, az EMNT-t, az MPP-t, az SZNT-t egyenrangú politikai szereplőkként kezelni, illetve a romániai valóság két évtizedes politikai tapasztalatával rendelkező Romániai Magyar Demokrata Szövetséget a háttérbe szorítani, vagy legalábbis ellenzékét erősíteni.

Persze, megtörténhet, hogy a látszat csal. De ez a család csak akkor lesz igazán kellemes, ha Budapesten is belátják: a romániai magyarság intézményekkel és parlamenti eszközökkel rendelkező, önálló és céltudatos politikáját érdemes támogatni a klubszintű politikai tárgyalások helyett.

Román lapszemle

Két hónapos megszakítás után újra elkezdtek árusítani az országlogót ábrázoló postabélyegeket. Mint ismeretes, a közel egymillió euróba került országlogó körül botránny alakult ki a sajtóban, az abban szereplő faleyél miatt. (Jurnalul Național) ► Súlyosan bántalmazta Nati Meir volt román képviselőt egy cellatársa a zsilávi börtönben. (România Liberă) ► A földrendések megelőzésével foglalkozó egyetlen hazai intézmény elvesztette önálló jellegét, és beolvadt egy nagyobb intézménybe, amely a várostervezés problémáival foglalkozik. Az intézet vezetője szerint ez rossz döntés volt, és ennek következtében a földrendés-megelőzés vissza fog fejlődni hazánkban (Evenimentul Zilei)

PSD: Románia helyes útja

Erődemonstrációnak szánta a fő ellenzéki tömörülés hétvégi rendkívüli kongresszusát. Mivel a Szociáldemokrata Párt találkozójának programjában tisztújítás nem szerepelt, nyilvánvaló, hogy Victor Ponta és csapata kormányzásra való rátermettségét akarta bizonygatni a választók előtt.

Bogdán Tibor

A Szociáldemokrata Párt (PSD) rendkívüli kongresszusán vasok dokumentum tartalmát ismertették; a *Románia: a helyes út a társadalmi igazságosság* című, több mint félezer oldalas dokumentumot az Adrian Năstase által irányított szociáldemokrata szakértőcsoport dolgozta ki és voltaképpen kormányprogramnak szánta azt. Hogy a párt elképzeléseinek és nem kevésbé ígéreteinek népszerűsítését semmi se árnyékolja be, a kongresszus szervezőinek gondjuk volt arra, hogy a párton belüli hatalmi harc mindvégig háttérben maradjon.

Száz intézkedés

Victor Pontaék kormányzati programja – amint az egy szociáldemokrata párttól el is várható – bővelkedik ígérekben, az egyszerű választónak kedvező megoldásokban, és így a jelenleginél lényegesen jobb, élhetőbb Románia képével kecsegtet.

A száz kormányintézkedést, illetve célkitűzést a szerzők időpontok szerint csoportosították. Ezek szerint kormányra kerülve a Szociál-

demokrata Párt már az első napon hat intézkedést léptetne életbe: így egyebek között visszaállítaná a közalkalmazottak fizetését a 25 százalékos bérelfaragás előtti szintre, eltörölné a katonák nyugdíjainak átszámolására hozott rendelkezéseket – ebben az esetben egyszerűen megakadályozná az egységes nyugdíjtörvény alkalmazását – és mentesítené az adókötelezettség alól a kisnyugdíjakat. Emellett megszüntetné a szerzői jogdíjak szociális alaphoz történő hozzájárulási kötelezettségét és ugyanakkor megkezdene a Boc-kormányzat pénzügyi ellenőrzését is.

A kormányalépést követő első hónap során a szociáldemokrata kabinet 750–800 lejre emelné a minimálbért, felszabadítaná a jelenlegi kormány által zárolt tisztségeket az egészségügyben, és a lakossági fogyasztás esetében egy esztendőre befagyasztaná az energiaárakat.

Adóreform, nyugdíjmelés

A kormány első esztendejében a szociáldemokraták a jelenlegi egységes adókulcs helyett differenciált, sávos

adórendszert vezetnének be. Erre két „munkaváltozatot” is kidolgoztak. Az első szerint négy adósáv létezne. Az ezer lej alatti jövedelmek mentesülnének az adókötelezettség alól. A 4 500 lejt meg nem haladó jövedelmek adókulcsa 15 százalékos lenne, a 4 500–10 000 lejt közötti jövedelemben részesülők 25 százalékos adót fizetnének, ezen felül pedig 35 százalékos adót állapítanának meg.

A második variánsnak megfelelően három adósávot vezetnének be. 1000 lejes jövedelem alatt 8, 1000 és 4500 lejt között 12, 4500 lejt fölül pedig 16 százalékos lenne az adókulcs. Az első kormányzati esztendő kiemelt felada-

taik között szerepel a nyugdíjpont értékének felemelése az országos átlagjövedelem 45 százalékára. Pontaék azonban most már óvatosabbak, és az ígéret teljesítését „az adórendszer stabilizálásához és a költségvetés kiegyensúlyozásához” kötik.

A szociáldemokraták, kormányra kerülésük esetén megtartanák a 16 százalékos egységes profitadó-kulcsot. Elképzelésüknek megfelelően a hozzáadott értékadó különböző szinten állapítanák meg a luxustermékek, illetve a létfontosságú cikkek esetében – öt százalékosra mérsékelnék például a kenyér, a friss hús, a tej, az étolaj és a cukor esetében.

Ugyanakkor megadóztatnák a luxusszámba menő ingatlanok tulajdonosait, illetve a több ingatlant birtokló személyeket.

Miniszterelnök: Victor Ponta

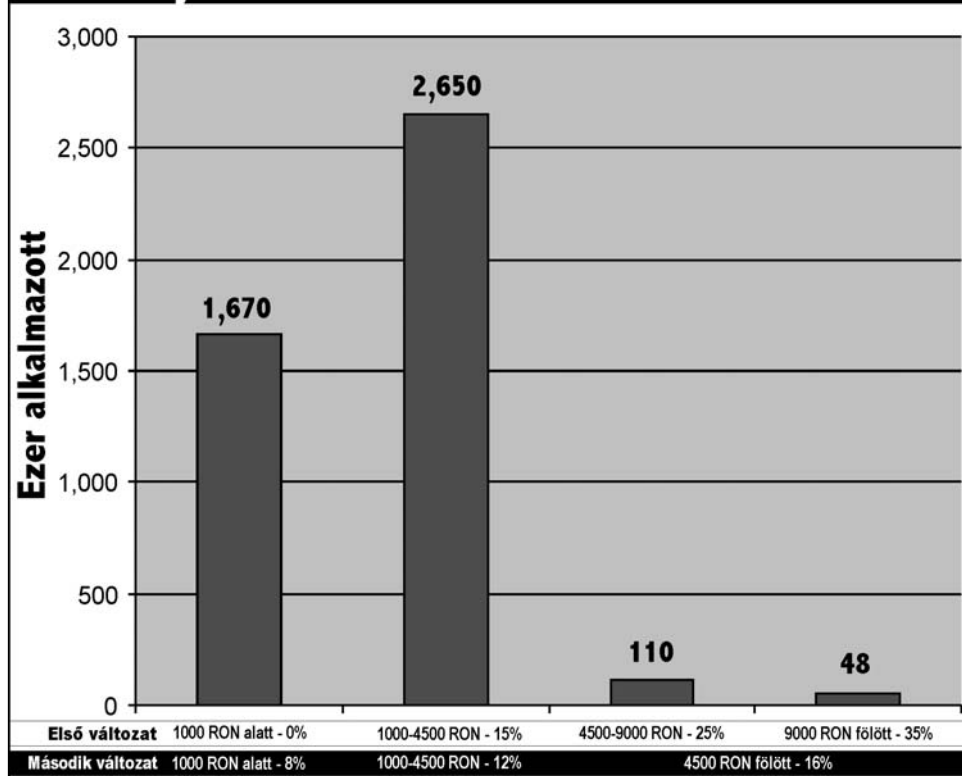
A szociáldemokraták ígéretet tesznek kormányprogramjukban arra is, hogy politikamentessé változtatják a közigazgatási rendszert; az igazságszolgáltatási kinevezéseknél is kizárják a politikai nyomásgyakorlást. Mindezzel egyidőben visszaszorítják az adócsalást, hatékonyra változtatják a korrupció elleni küzdelmet. A mezőgazdasági termelők számára

időben kifizetik majd a támogatásokat, az 1000 lejnél kisebb nyugdíjjal rendelkezők esetében pedig 90 százalékban finanszírozzák a gyógyszereseket.

Mindezek után a szociáldemokraták arra számítanak, hogy népszerűségük jelentősen megnövekszik majd. Ezért több mandátumban is gondolkodnak, ami abból is kiderül, hogy leszögezik: első kormányzati mandátumuk alatt kiemelt feladatuknak tekintik az európai uniós támogatások felhasználását, a több évre szóló költségvetési terv kidolgozását. Minden erővel azon lesznek, hogy ösztönözzék az ipari fejlődést, hogy jelentős összegeket fektessenek be a kutatásba, a fejlesztésbe, illetve az újtásba. Minden céljából új életre keltik a Román gyártmány elnevezésű programot, érvényt szereznek az egységes ellenőrzést szabó törvénynek, az Antibiotice, az Unifarm, a Sanevit és a bukaresti Cantacuzino Intézet oltóanyagokat gyártó részlegének egybevonásával pedig országos gyógyszergyártó társaságot hoznak létre.

A szociáldemokraták elnöke, Victor Ponta a nagyratörő kormányprogram gyakorlatba ültetésének legfőbb zálogát abban látja, hogy a dokumentumot „a Szociáldemokrata Párt és a románok közötti szerződés felvállalásának” tekinti. Ahhoz pedig, hogy a program ne maradjon papíron, az szükséges, hogy a miniszterelnöki tisztséget Victor Ponta pártelnök töltsön be – jelentette ki a dokumentumot összeállító munkacsoport vezetője, Adrian Năstase. ◀

PSD-s javaslatok a változó adókulcsos rendszerre

Magyar–magyar viszály a Kárpátalján

A budapesti kormány több kérdésben is elkötelezte magát az egyik kárpátaljai magyar szervezet ellen, miközben a korábban a szocialistákkal szövetséges társaságot mintegy bünteti. Politikai vagy gyakorlati ügy? Esetleg mindkettő?

Gy. Z.

Alig egy hét leforgása alatt két olyan hír is napvilágot látott, amely a budapesti külügyminisztériumnak a Kárpátalján élő magyarokkal kapcsolatos intézkedésére vonatkozik. A magyar kormány legutóbb – miközben továbbra is támogatni fogja a fenntartási költségeket – a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetségnek (KMKSZ) adta át a Vereckei Magyar Honfoglalási Emlékművet. Az erről szóló megállapodást Ungváron írta alá a kétnapos kárpátaljai látogatáson tartózkodó Németh Zsolt külügyi államtitkár és Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke. Ezt megelőzően az is kiderült, hogy a jövőben az Ukrán Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) helyett csak a KMKSZ adhatja ki a magyarigazolványokhoz

szükséges és a kedvezményes vízumra jogosító igazolások. Az UMDSZ bejelentette: Budapest döntése miatt tömeges tiltakozásokat, illetve nagygyűléseket rendez.

Az elukránosodás veszélye

A botrány valójában két szálon fut, az egyik politikai, a másik pedig gyakorlati. Tudni kell, hogy a KMKSZ és személy szerint Kovács Miklós (akkor még alelnök) már az Antall József vezette kormány idején is erőteljes kritikákat fogalmazott meg. Az 1990-es évek elején azt vetette Magyarország – és egészen konkrétan az MDF vezette, konzervatív magyar kormány szemére, hogy súlyos hibát követett el akkor, amikor 1991 decemberében, Ukrajna függetlenségének kiállítását követően (méghoz-

zá elsőként) aláírta Kijevvel a két ország alapszerződését. Kovács – egyébként megalapozott – vádjai szerint az ukrán kormány nem tartja be annak vállalását, hogy Kárpátalján nem változtatja meg az etnikai viszonyokat, hanem tömegesen telepít be ukrán nemzetiségű állampolgárokat szórványban vagy tömbben élő magyarok közé. Második lépcsőben így már semmi akadálya nem volt annak, hogy előbb gyérüljenek a magyar tannyelvű iskolák, majd pedig gyakorlatilag meg is szűnjenek. Mindez pedig a magyar falvak elukránosodásához vezet.

A következményt ma már jól látjuk: az előző államfő, Viktor Juscsenko idején még a tankönyvek beszerzése is nehézségekbe ütközött, ha valaki letehetette is magyarul az érettségét, mit sem ért vele, mert nem tudott továbbta-

nulni (egyedül a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Főiskolán, amelynek felújítása egyébként – magyar támogatással – ugyancsak a napokban fejeződött be). A helyzet javulását a KMKSZ paradox módon az oroszbarát új államfőtől, Viktor Janukovicstól reméli (remélheti), aki az országban élő orosz kisebbségnek kedvezve ugyanazt ígéri a magyaroknak is.

Több igazolvány, mint magyar

A kijevei parlamentben jelenleg nincs magyar képviselő, bár az UMDSZ Ungvárról a fővárosba tette át székhelyét, miközben a KMKSZ – nevéhez méltóan – maradt Kárpátalján. A Budapest támogatását is bíró Kovács Miklós került be a Radába, ám 2002-ben át kellett adnia a helyét az UMDSZ-es Gajdos Istvánnak, aki mellett ugyancsak kiállt a magyar külpolitika, igaz, akkor már nem a Fidesz és Orbán Viktor, hanem az MSZP és Medgyessy Péter kezében volt a kormányrúd. A ma-

gyarországi váltógazdálkodás ingájának lengése tehát sajátos módon megmutatkozott a kárpátaljai magyarsággal kapcsolatos politikában is, s hogy ez mennyire így van, a legfrissebb bizonyíték rá az újabb UMDSZ–KMKSZ váltás. Most ismét a KMKSZ támogatásának ideje jött el. De a magyaroknak nincs képviselőjük az ukrán parlamentben.

Sokan politikai szándékot sejtnek az mögött is, hogy Budapest megvonta a jogot az UMDSZ-től a magyarigazolványok kiadására és a kedvezményes vízum kiadásához szükséges igazolások kiállítására is. Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes mindezt a furcsasággal indokolta, hogy több magyarigazolványt adtak ki, mint ahányan Kárpátalján magyarnak vallják magukat. Németh Zsolt külügyi államtitkár pedig megdöbbenését fejezte ki még a nyáron, hogy eddig 165 ezer körüli magyarigazolványt adtak ki Kárpátalján, miközben az erre jogosult, 14 évnél idősebb kárpátaljai magyarok nagyjá-

ból 100-120 ezren lehetnek, és az okmány birtokában például könnyített módon juthatnak hozzá az európai uniós országok vízumaihoz.

A főkonzul bünei

A gyanúsítás érzékenyen érintette az UMDSZ-t, amely közleményben reagált az intézkedésekre. Mindazonáltal a budapesti intézkedések nem példa nélküliek: a napokban öt hónap felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték Bécsben Ausztria volt budapesti főkonzulját, és a büntetés csupán azért volt ilyen enyhe, mert a bíróság enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a vádlott saját akaratából állt az igazságszolgáltatás elé, hogy nem fogadott el pénzt az illegális beutazási engedélyek kiállításáért. (A már nyugdíjazott diplomata budapesti helyettesét egy másik perben három és fél év börtönrre ítélték.) A főkonzul hatszáznál több olyan (többségében ukrán és moldovai) vízumkérelmet írt alá, amelyekhez hamisított meghívóleveleket csatoltak. ◀

Lap-top

A nap címe. A hét dilemmája: cigányok vagy romák?, *Adevărul*.

Magyarázat. Hogyan kellene nevezni a Romániában élő második legnagyobb (egy becslések szerint a legnagyobb) etnikai közösséget? Ebben a kérdésben a hazai – román és magyar – sajtó sem jár el következetesen, bár az utóbbi időben már gyakrabban használják az újságírók a „roma” megnevezését. A terminust sokan azért ellenzik, mert hasonlít a „román”-ra, s egyesek szerint ez „konfúziót kelthet”, s nevetségessé teszi a románokat. Közéjük tartozik Sebastian Bodu európai parlamenti képviselő is, aki nemrégiben az EP-ben kezdeményezte, hogy az Európai Unióban hivatalosan használják a „cigány” kifejezést. Nyilván, a jó érzés azt mondaná, a közösség maga döntse el, hogyan nevezzék tagjait. A napilap cikkéből azonban kiderül, hogy képviselőik megosztották a kérdésben: „királyok”, Florin Ciobă a „roma” kifejezés híve, míg az ország egyik legelismertebb dzsesszmuzsikusa, Johnny Răducanu büszkén „cigányoknak” vallja magát.

Szorul a hurok? Több lap megírta, hogy elkészült a Sorin Ovidiu Vântu elleni vádirat, némelyikük az ügyészégi dokumentumot is megszerezte. Izgalmas olvasmány, mindenesetre. A *România liberă* szerint például kiderül belőle, hogy a bűnpártolással vádolt üzletember 2009 decemberéig, az elnökválasztások időpontjáig féltett minden óvatosságot, lazán beszélgetett telefonon szökevény barátjával, Nicolae Popával, pedig – letartóztatásakor is emlegette – tudta, hogy lehallgatták. Traian Băsescu győzelme azonban fordulatot hozott. SOV hirtelen virágnyelvre váltott, ha Popának akart üzenni és pénzt küldeni. Vagyis a vádolt biztos volt benne, ha Mircea Geoană győz, semmilyen bántódása nem eshet. Hát ez is egy ok örülni annak, hogy nem a szociáldemokrata jelölt nyerte a választásokat. Meglehet, az egyetlen ok.

A nap állírá. Gyűjtő hangú beszédet tartott Ion Iliescu a szociáldemokraták 2030-as kongresszusán.

Minden napra egy mondás

Az egyik jele a közelgő idegösszeomlásnak az a meggyőződés, hogy a munkád nagyon-nagyon fontos.
Bertrand Russell

Az impresszionista

Horváth István

Krízis: rész és egész

SZELLEMIKÉZÉS

Amikor a gazdasági válság egész valóságában megjelent, a gyakorlati embert készületlenül találta és mehökkentette. A gondolkodó pedig csak annyit volt kénytelen tenni, hogy megállapította: íme, amit mondott, elkövetkezett. A húszas évek alatt igen sokféle válságművel lehet találkozni, de alig van közöttük olyan amelyik a társadalom vagy az állam vagy a gazdaság konkrét kérdésével foglalkozna. Csak amikor 1929-ben New Yorkban a gazdasági csőd első jele feltűnt, akkor vették észre, hogy a világ időközben hová jutott. Különös és a helyzetre abszolút jellemző, hogy még akkor is hajlandók voltak e jelenséget kizárólag vagy pénz-, vagy termelési, vagy fedezet-, vagy egyéb gazdasági természetű válságnak tartani, és nagyon kevesen vették észre a távolabbi vonatkozásokat. A legmesszebb az ment, aki a gazdaságon túl legfeljebb a politikai vagy szociális tényezőket vette észre. Innen származik aztán az, hogy a remediumok használata csaknem kivétel nélkül minden esetben kudarcot vallott. Lokális gyógyításokat alkalmaztak, holott akkor a betegség már az egész szervezetre kiterjedt.

Ezeket a tényeket figyelembe véve a következő megállapítást kell tenni: a válság kérdésében azok a művek, amelyek a legrealisabbnak és legkonkrétabbnak látszanak, tulajdonképpen irreálisan le vannak szűkítve, és a kérdést a maga egész terjedelmében nem is látják. Az igazi távlatot ezért a válságra nem ezek a részletművek, hanem az általánosok adják meg, s ezek közül is a legáltalánosabbak. Egy a szociális kérdéssel, a gazdasági bizalom megrendülésével, a kapitalizmussal foglalkozó mű kielégítően kell hogy hagyjon, mert részt lát egésznek.

Hamvas Béla: *A világválság*

Az ígéret(ek) földje

Nos, történt, hogy miután a bukaresti, Băneasa-negyedbeli hévízfürdőben vörösré áztattam a bőröm a termálvízzel, átléptem a szépségszalomba, hogy simára vasaljak kissé megereszkedő arcbőrömet. Aztán imígyen kicsinosítva a snagovi golfpályára siettem, ahol lejátszottam egy partit a játékeret ellepő osztrák nyugdíjasokkal. Néhányukkal olyannyira összebarátkoztam, hogy másnap elutaztak velem a fekete-tengeri Terra üdülőbe, ahol még a nyugati méretekhez szokott újdonsült barátaim is elámulnak a 30 emeletes szállodák és égbetörő magasságukat remekül ellenpontozó, közel félszáz családias villa dialektikus formajátékán. A helikopter-leszállópályára pedig olyannyira ámulatba ejtette őket, hogy később könnyedén nyertem meg ellenük minden játszmat a szupermodern üdülő mini-golfpályáján, főleg, miután – idegenforgalmi miniszterasszonyunk nyilatkozata alapján – közöltem velük, hogy az egész potom 200 millió euróba került, amit játszni könnyedséggel fizettünk ki a gazdasági-pénzügyi válság körülményei között is.

Persze, azon is elámulnak, hogy a távolság minálunk nem jelenthet akadályt, hiszen ezer kilométernyi vadiúj autópályán száguldhatunk a szélrózsa minden irányába. Akkor pedig már a sárga irigység emésztette őket, amikor közöltem velük, hogy a pénz azért sem gond, mert a kormány visszaadja bevásárlásra fordított pénzünk egy részét, ha felmutatjuk az eladótól kapott számlát. Így aztán az ember természetesen nem szórja el a piacra a kofáktól a zeller, paradicsom, murek, petrezselyemzöld vásárlásakor kapott számlát sem, hanem gondosan meggyűjti és átadja az ellenértéket feltehetően helyben kifizető kormányilletékességnek. Ezzel több nemes célt is szolgál: harcol az adócsalás ellen, és nem szemetel. Bár a piacokat eddig sem az árusoktól kapott számlák árasztották el...

De rengeteg pénzt takarít meg az ember annak köszönhetően is, hogy a gazdasági minisztérium szigorúan a körmére néz az árdarálóknak. Bizony, a tárca illetékesei nem restek és 1400 nagy központban ellenőrzik az összes árat, az „Árfigyelő” nevet viselő átfogó program alapján. Már hogyne duzzadna az ember pénztárcája, amikor a módszer alkalmazása nyomán Görögországban egycsapásra hét százalékkal estek vissza a fogyasztói árak.

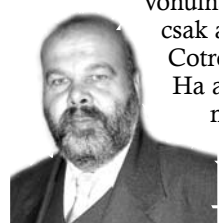
Mindezek után már csak annyit kell tisztáznom, hogy nem hibbantam meg. Én csak a Boc-kormány illetékeseinek fogadkozásai alapján vázoltam fel a virtuális Románia-képet. Mindez valóban így történt(het)ne meg, ha az egymást követő Boc-kabinetek betartották volna ígéreteiket. Amelyek – mentességükül legyen mondva – valóban képtelenek.

Bogdán Tibor

Bizalom és/vagy felelősség?

Ha minden igaz, ma az ellenzék benyújtja a bizalmatlansági indítványt. Ismerve a parlamenti erőviszonyokat, azt a tényt, hogy a kormányt támogató frakciók száma nem csökkent, valószínűsíthető, hogy az ellenzéki kezdeményezés valószínűleg akkor is elbukik, ha a szavazatokat nem Roberta Alma Anastase számolja (hacsak a Demokrata-Liberális Pártban dülő frakcióharcok arra nem sarkallják a vezető kormánypárt honatyáinak egy részét, hogy megbuktassák Emil Boc kormányát és így részt kérhessenek a lapok újraosztásából). Felmerül a kérdés, hogy ilyen körülmények között egyáltalán érdemes-e az ellenzéknek egy valószínűleg vesztes csatába indulni? Igen, elképzelhető, a bizalmatlansági indítvány bukásával – legalábbis egy időre – elvonulnak a viharfelhők nemcsak a Victoria-, de a Cotroceni-i palota fölül is.

Székely Ervin

Ha azonban politikailag és nem taktikailag vizsgáljuk a kérdést, akkor nyilvánvaló, hogy a jelen körülmények között az ellenzéknek majdhogynem kutya

kötelessége kísérletet tenni a Boc-kormány demokratikus leváltására. Azt követően, hogy az ország gazdasága két éve csökkenő tendenciát mutat, a megszorító intézkedések révén nemhogy nem sikerült helyreállítani a költségvetés egyensúlyát, de minden valószínűség szerint a bevételek csökkenésével kell számolni, önmagában is elégséges ok lenne arra, hogy megpróbálják meggyőzni a törvényhozást arról, hogy ne kísérletezzenek tovább Emil Boc „reformjaival”. Ha ehhez hozzászámoljuk az állami intézmények növekvő deficitiátlóját, kezdve az igazságügyi intézmények élén történt kinevezésektől, az Alkotmánybíróság átpolitizálásán keresztül a nyugdíjtörvény csalással történt megszüntetéséig, és kiegészítjük a kormányzat mérhetetlen cinizmusával, a párbeszéd visszautasításával, rugalmatlanságával és a transzparencia hiányával, amely a hatalomgyakorlást ma jellemzi, akkor világossá válik, hogy ha az ellenzék nem nyújtana be a bizalmatlansági indítványt, akkor tulajdonképpen legitimál-

Elképzelhető, a bizalmatlansági indítvány bukásával – legalábbis egy időre – elvonulnak a viharfelhők nemcsak a Victoria-, de a Cotroceni-i palota fölül is.

ná mindazt, ami az országban az utóbbi két évben történt.

Másfelől a bizalmatlansági indítvány benyújtásának az is értelmet ad, hogy az állásfoglalásra (s talán önvizsgálatra) készletti/kényszeríti a politikusokat. Vállalni kell ugyanis a kormány támogatását vagy megbuktatását. Aki a kormányt támogatja, az nemcsak az új tanügyi törvény, a minimáladó eltörlése vagy a kórházak decentralizációja mellett foglal állást, hanem a nyugdíjtörvény sumák elfogadására is igent mond, szolidáris az alkalmazottai elől kormányori segédlettel menekülő miniszterrel, az helyesli a 640 lejes minimálbért is. Mellesleg, a parlamenti erőviszonyokat szemlélve, úgy tűnik, hogy az egyéni választókerületi rendszer bevezetése nem tette érzékenyebbé a honatyákat a lakossági óhajokkal szemben. Miközben a közvélemény-kutatási adatok szerint a lakosság több mint 60 százaléka leváltaná a kormányt, az őket képviselők esetében az arány majdnem fordított.

Úgy tűnik azonban, hogy ez utóbbi tekintetben a kormánypártok leleményes megoldást találtak arra, hogy miként lehet elérni a kormánnyal szembeni szolidaritás vállalását, úgy, hogy az ne vezessen a Boc-kabinet bukásához. A koalíció képviselői és szenátorai az ülésteremben tartózkodnak majd, jelenlétüket is regisztrálják, de nem veszik át a szavazógolyókat, és nem is helyezik azokat az urnába. A mutatóvannak az lenne a taktikai célja, hogy azonosítani lehessen azokat a kormánypárti honatyákat, akik mégis szavaznak (véltetően az indítvány mellett) és ezzel megszegik a pártfegyelmet. Eltekintve a fenti trükknek alkotmányosan és a házszabály betartása szempontjából aggályos voltától (gyakorlatilag sérül a szavazáshoz való jog, illetve a szavazás titkosságának elve), a kitaláció azt is jelzi, hogy a kormány nyílt támogatásának felelősségét már a kormányoldal sem vállalja. Ez pedig azoknak a véleményét igazolja, akik szerint a Boc-kormány maradása még csak politikai okokkal sem magyarázható. A kabinet kizárólagos bázisát a tényleges döntéshozók szűk körének hatalmi ambíciói és gazdasági érdekei jelentik. Vagy mégsem? Ezen a héten eldől.

Elhunyt Toró Tibor

ÚMSZ

▶ Hetvenkilenc éves korában, súlyos betegség után elhunyt tegnap Toró Tibor temesvári fizikus, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a Román Akadémia Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Országos Bizottságának tagja, Bolyai-kutató, az Erdélyi Bolyai Akadémia tiszteletbeli elnöke. Toró Tibor 1931-ben született az udvarhelyszéki Én-

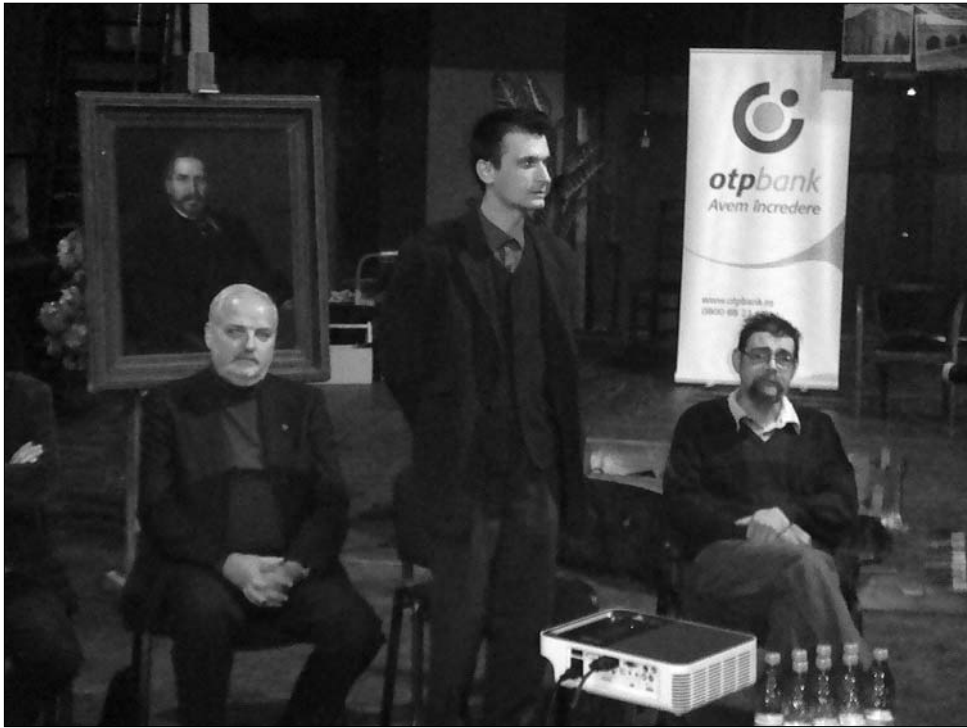

lakán, 1953-ban a Temesvári Tudományegyetem Matematika–Fizika karán szerzett diplomát, és nyugalmazásáig az egyetem elméleti-fizika tanszékvezető professzora volt. Nemcsak az atomfizikában mozgott otthonosan, hanem az irodalomban, nyelvtudományokban, a történelemben vagy a zenetörténetben is. Neki köszönhető a temesvári Bolyai-szobor, az ötnyelvű Bolyai-émléktábla felállítása és a Temesvári Magyar Házban 2008-ban avatott Bolyai-émlékszoba kialakítása. A család tegnap lapunkat arról tájékoztatta: a tudós úgy rendelkezett, hogy hamvait Énlakán, Kányádon, Etéden, Magyarhermányban, Székelyudvarhelyen, Nagyváradon és Temesváron szórják szét. ◀

Még egy évet késik a Szigligeti felújítása

Totka László

▶ A nagyváradai Szigligeti Színház átadásának 110. évfordulója alkalmából egész napos emléknapot szervezett a társulat a hétvégén. Az érdeklődők csoportokban, színművészek kalauzolásával barangolhattak be és tekinthették meg a megújuló épület belső tereit. Ezt követően kerekasztal-beszélgetést tartottak, amelyen szakértők, helytörténészek, építészek meséltek az 1899–1900 között a Fellner-Helmer bécsi cég tervei alapján készült épület felújítási munkálatairól, az épület sajátosságairól. Pafka Ernő nagyváradai műépítész elmondta, a csökkenő költségvetés miatt sajnálatos módon újabb egy év szükségeltetik a munkálatok befejezéséhez, így vélhetőleg csak a színház 111-ik évfordulóján ünnepelhetik a kész épületet. Az előadó képekkel illusztrálta a restaurálás menetrendjét. Tájékoztattak továbbá arról is, hogy a színpad is jelentősen megújul, egy korszerű forgószínpadot építenek, ami jelentősen megkönnyíti majd a színművészek, rendezők munkáját. „A nézőtér a budapesti Vígszínházéhoz lesz hasonló” – tette hozzá Pafka. Deák Árpád szobrász a

Dimény Levente (középen) attól tart, hogy a közönség megfeledez a színházról

A szerző felvétele

homlokzaton és a színház előtt található szobrok felújítási munkálatait ismertette, Vermes András a színházi világlátás és elektrotechnika megújulási fázisait vázolta fel. Dimény Levente, a Szigligeti Társulat művészeti igazgatója elmondta, azért szükséges az ilyen jellegű nyílt napok szervezése, mert ezek híján félt, hogy a közönség megfeledez a színházról.

A kerekasztal-beszélgetést követően Szabó Attila színház-történész mutatta be a TACE (Theatre Architecture in Central Europe/Színházépítészet Közép-Európában) projektet, mely három évre szól, célkitűzése, hogy a közép-európai színházi építészet sajátosságait írja le. A kutatás még nem terjedt ki romániai épületekre, de várhatóan ki fog terjedni, akkor

pedig a nagyváradai színház kétségtelenül jó terep lesz a kutatók számára. Ezt követően Nagy Béla *Évszázadokra szóló nagy alkotás – A nagyváradai Szigligeti Színház levéltári dokumentumok 1897–1902* című könyvét mutatták be, 19 órától pedig Luigi Pirandello Hat szereplő szerzőt keres című színművének nyílt próbájával várták a nézőket. ◀

Cserepek meséltek a felnőtteknek

Sipos M. Zoltán

▶ „Pădureț Mónica kerámiára az a legjellemzőbb, hogy bárhol felismerhetőek” – állapította meg Gergely Edó olthévízi születésű író, meseíró, fordító a marosvásárhelyi származású, jelenleg Bukarestben alkotó kerámiaművész első egyéni kiállításának hétfői megnyitóján, a kolozsvári Korunk Galériában. „Az tapasztaltam, hogy a legtöbb keramikus munkái nagyvonalakban egyformák, akkor döbbsenem rá Pădureț Mónica igazi alkotói erényeire, amikor egy ismerősöm párizsi lakásának falán felismerem Mónica egyik munkáját” – folytatta bevezetőjét Gergely Edó. Mint elmondta, a marosvásárhelyi származású, Bukarestben alkotó kerámiaművész által leggyakrabban megjelenített állatfigurák: a csiga, az elefánt, a bagoly „mind egyfajta művészi szembeszegülés a rohanó világgal szemben”. Pădureț Mónica kerámiáinak letisztultsága, egyszerűsége az ami megállásra és gondolkodásra készíti a nézőt, vélekedett Gergely. Mint hozzátette: a magukkal ragadó kerámiák a gyermekkori idillel szembesítenek, a szemlélő önkéntelenül is azzal a kérdéssel találja szembe magát, hogy mit sikerült megvalósítania abból a felnőttképből, amit gyerekkorában megálmodott. ◀

A metszet magasiskolája

György Edit

▶ Feszt László válogatott metszeteit állították ki a hétvégén a kolozsvári Szépművészeti Múzeumban, ezzel köszöntve a napokban nyolcvanadik életévét töltő művészt. A tárlatmegnyitót moderáló Călin Stegorean, a múzeum igazgatója elmondta, a művész egy hatalmas értéket jelentő 151 újabb metszetet adományozott az intézménynek. Korábban nyolcvan Feszt László munkát őriztek, most már egy egészen jelentős gyűjtemény tulajdonába jutott a Szépművészeti Múzeum.

Feszt László a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola grafika szakos tanára volt több évtizeden keresztül. Ebben az időszakban önálló grafikai művein kívül, mintegy kétszáz szépirodalmi művet illusztrált. Mindezeket túl azonban pedagógiai munkássága is igen jelentős, hiszen több száz tanítvány került ki kezei közül, akik tovább vitték az ő örökségét. Călin Stegorean igazgató elmondta, ő maga is Feszt László tanítványa volt egykor a szépművészeti főiskolán.

Feszt László grafikusművészt (jobbra) nyolcvanadik születésnapján köszöntötték

A szerző felvétele

„A természettől és az embertől indult el, majd az absztrakción keresztül visszatért a természethez” – fejtette ki Banner Zoltán a grafikusművész stílusáról beszélve. Mint hozzáfűzte, Feszt László alkalmas volt arra, hogy a gondolat erejével legyőzze félelmeinket és az alantas indulatokat, minthogy a metszet műfaját újította meg – éppen abban az időszakban, amikor már úgy

tűnt, hogy háttérbe szorul a grafikai technikák területén. Mint elhangzott, egészen új grafikai eljárás, a kollográfia kidolgozása köthető Feszt László nevéhez. Jellemző volt munkamódszerére az is, hogy szívesen dolgozott együtt tanítványaival, az ötleteket együttesen fejlesztették tovább. „Metszeteire, grafikai forradalmiság, a korszerűség és az erő jellemzi, pedagógiai munkásságáról

pedig elmondható, hogy olyan iskolateremtő volt, mint maguk idején a régi mesterek voltak” – foglalta össze Călin Stegorean. Az est folyamán bemutatták Banner Zoltán Feszt Lászlóról írt monográfiát is, amely a Mentor Kiadó gondozásában jelent meg az elmúlt napokban. A Szépművészeti Múzeumban bemutatott tárlatot november 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők. ◀

Első félidő lefújva

Kovács Zsolt

▶ *Első félidő* címmel, első egyéni tárlatán mutatkozott be a sepsiszentgyörgyi Damokos Csaba. A Magma Kortárs Művészeti Kiállítóterben a hétvégén megnyílt kiállításon. A képzőművész eddigi gazdag és sokrétű életművéből csak azt lehetett bemutatni, amit a műfaj lehetővé tett, a design területéről néhány töredék, belsőépítészeti látványtervek, néhány kivitelezett termék, asztal, szék, lámpák, intézmények, cégek logói, nyomdai és internetes kiadványok. Helyet kaptak a színházi előadásokra, múzeumi rendezvényekre, kosárlabda meccsre tervezett plakátok, barátságokról készült portrék is.

Jánó Mihály művészettörténész a kiállítás megnyitóján elmondta, a művész szemefolyásolja a környezetet, hiszen Damokos Csaba számtalan látványterve valósult meg közvetlen környezetében, két igényes háromszéki szállodában, a sepsiszentgyörgyi Lászlóházban berendezett város-történeti kiállításon, az irányítótáblákon, vagy éppen a polgármester dolgozószobájában. „Egy jó designer képességei a türelem, térlátás, rendszerszemlélet, precízi-

Damokos Csaba

tás, nyitottság, logikus gondolkodás, kézügyesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség, felelősség-tudat, fejlődési, tanulási képesség, esztétikai érzék” – sorolta Jánó Mihály és hozzátette, mindez Damokos Csabáról elmondható.

Damokos a megnyitón mestert Baász Imrét idézte, „a férfiember 45 évesen kiborítja a zsákot, és csak azt teszi vissza, amit érdemes”, a tárlaton az látható, ami a zsákba visszakerült. Sepsiszentgyörgyön a képzőművészet biztos lábakon áll, ezzel a kiállítással az alkalmazott művészetekre szerettem volna felhívni a figyelmet, talán jövőre már design-napokat is szervezhetünk Sepsiszentgyörgyön, művészeket, rendezvényeket hívhatunk meg, fejtette ki Damokos Csaba. ◀

Ígéretre hőszigetelnek

Kovács Zsolt

► Késik a fejlesztési minisztérium támogatása, ennek ellenére Sepsiszentgyörgyön folytatódik a hőszigetelés. A tárca vállalta, hogy négyemillió lejes tartozását a jövő év elején törleszti, addig azonban a kivitelező az önkormányzat és a lakók által kifizetett pénzekből, illetve kölcsönből befejezi a munkát. Az önkormányzat, a lakók és a kivitelező képviselői találkozó keresték a megoldást a program folytatására, hogy a fejlesztési minisztérium 50 százalékos része nélkül még idén szigeteljék a lakásokat. Abban állapodtak meg, hogy a cég a következő két hétben befejezi az Ág és Császár Bálint utcai 400 lakás hőszigetelését. A tervek szerint a továbbiakban az Állomás negyedi Lendület és Siló utcákban folytatják a munkát. Az önkormányzat a 30 százalékos részét már kifizette, de abból a cég csak a vonatkozó adókat és az áfát tudta törleszteni. Antal Árpád polgármester lapunknak elmondta: a munkát az is akadályozza, hogy a lakók sem fizetnek az ütemterv szerint. A hőszigetelés értékének a 20 százalékát a lakástulajdonosok 24 hónap alatt, részletben kötelesek törleszteni. Egy év után már az összeg felét ki kellett volna fizetni, de eddig csak az önrész mintegy 20 százaléka került a kivitelező számlájára. Az Ág utcában van olyan tömbház, ahol március óta senki nem fizetett semmit. A késlekedőknek jövő hónaptól, a szerződés értelmében napi 0,1 százalékos büntetőkamatot számolnak fel. Antal Árpád elmondta, sokan szerettek volna bekerülni a programba, ezért elfogadhatatlan, hogy nem fizetnek azok a szerencsések, akiknek lakását állami támogatással szigetelik. ◀

Éhségtől hajtott ország

Folytatás az 1. oldalról

Marius Nistor tájékoztatása szerint a pedagógusok nemcsak a 25 százalékos bércsökkenés ellen tiltakoznak: elégedetlenek azzal is, hogy a kormány felelősségvállalási eljárással akarja elfogadtatni a tanügyi törvényt. Kifogásolják a jogszabály decentralizációra vonatkozó részét, mert ez szerintük az iskolákat a „helyi kiskirályok” kezére juttatja. A keret-törvénnyel kapcsolatban Király András államtitkár lapunknak korábban elmondta: ez a tervezet nem hátráltatja a reformot, hanem elősegíti a decentralizációt, megerősítheti az iskolai autonómiát, lehetőséget teremthet a helyi közösségeknek arra, hogy saját elvárásaik szerint irányítsák a hatáskörük alá tartozó oktatási intézményeket. Ezzel a jogszabállyal lehet rendezni például azokat a nézeteltéréseket, amelyek az idén az iskolaigazgatók kinevezése körül kialakult – emlékeztetett Király.

Becsapták a pénzügyeseket

A Pénzügyminisztériumnál és az országos adóhatóságnál továbbra is pattanásig feszült a hangulat, mert az alkalmazottak becsapva érzik magukat. Az érdekeiket képviselő Sed Lex szakszervezet elnöke, Vasile Marica be is jelentette lemondását, mert úgy érzi, csöbe húzták a kormány képviselői. Mint ismert, múlt héten két napra megszakították a munkát, mert két hónapja megvonták tőlük a – amúgy igen alacsony – bérükbe foglalt úgynevezett jutalompénzeket. A sztrájkjal csak azért hagytak fel, mert Gheorghe Ialomițianu miniszter megígérte, ezen a héten megkapják a

Csendőr és pedagógus dulakodik az oktatási minisztérium előtt

Fotó: Mediafax

kért összegeket. A hétfőn a tárcavezető újabb tárgyalási forduló tartott a szakszervezeti képviselőkkel, amelyek végén közölte: az alkalmazottak kapnak ugyan jutalompénzt, ám – visszamenőleg is – csak új kritériumok alapján. Sebastian Opreșcu, a Köztisztviselők Országos Szakszervezeti Szövetségének elnöke elmondta, a kritériumokat szétküldték a megyei hivataloknak, alkalmazásuk fölött a szakszervezetek őröknek majd. Tájékoztatása szerint a jutalompénzek augusztusi részét már ma megkapják az alkalmazottak – már akinek az új kritérium szerint jár. A szeptemberit a hét folyamán kezdik osztani.

A feszültséget növelte, hogy az államfő egy hétfőn sugárzott interjújában közölte: az alkalmazottak megérdemlik a sorsukat, mert évek óta ragaszkodtak a jutalompénzek „átláthatatlan rendszeréhez”. Traian Băsescu egyébként tegnap délután a kormányfővel is kon-

zultált a Pénzügyminisztériumban uralkodó állapotokról, a találkozóról nem szivárogtak ki hírek.

Az „uralkodó állapotokat” egyébként jól jellemzi, hogy az Országos Adóhivatal elnöke, Sorin Blejnar és Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter két évvel ezelőtti szintén kapott jutalompénzeket, majd perelt is ki nem fizetett járulékok miatt.

Nehéz napok előtt a kormány

Nemcsak a tanügyi és a pénzügyi alkalmazottak bolydultak meg ezekben a napokban, hanem az országos szakszervezeti szövetségek is: hétfőn az Alfa Kartell, a BNS és a CNSLR Frăția száz tagja tüntetett a koalíciós pártok megyei székházai előtt. Több helyszínen, így Csíkszeredában, Marosvásárhelyen és Temesváron az RMDSZ-székház előtt is tartottak tiltakozó akciókat, ám a szakszervezeti tagok haragja elsősorban a

Demokrata Liberális Pártra (PD-L) irányult. Marosvásárhelyen a tiltakozók küldöttségét fogadta Kelemen Atila megyei RMDSZ-elnök, akitől azt kérték, hogy a szövetség ne támogassa az oktatási törvény elhamarkodott elfogadását, és távozzon a kormányból. A politikus a tüntetőknek elmondta, az új tanügyi törvény olyan elemeket tartalmaz, amelyekért az RMDSZ húsz éve harcol, azaz azonban egyetértett, hogy a kormány túl sok sürgősségi rendeletet ad ki, holott a demokratikus megoldás az lenne, ha a parlament hozná a törvényeket. Hozzátette: nem hiszi, hogy az RMDSZ kilépésével javulna a kormányzás minősége. A folytatás sem ígérkezik könnyűnek a koalíció számára: Marius Petcu, CNSLR Frăția elnöke a szociáldemokraták hétfői kongresszusán bejelentette, hogy a bizalmatlansági indítvány vitájának napján általános sztrájkba kezdenek az országos szakszervezeti szövetségek. ◀

► Röviden

Integrációs központ

Húsz óvodás és huszonöt iskoláskorú, hátrányos helyzetű gyerek befogadására alkalmas integrációs központot avattak a hétvégén Nagykárolyban. A tervek szerint a központban segítenek az érintetteknek a tanulási nehézségek leküzdésében, lehetőséget biztosítanak a személyiségfejlesztő tréningeken való részvételre, de ugyanitt nyílik tér szabadidős- és kulturális tevékenységre is. A létesítményt Schönberger Jenő megyéspüspök szentelte fel, az eseményen jelen voltak a támogatók is: Németországi Fogorvosok Szövetségének képviselői, a Szent Lázár Lovagrend tagjai, a Szatmári Romai Katolikus Püspökség és a Nagykárolyi Polgármesteri Hivatal munkatársai.

Száz éves nőszervezet

Az Unitárius Nők Országos Szövetsége (UNOSZ) idén ünnepli megalakulásának 100. évfordulóját. Az emlékünnepeket október 16-án, szombaton tartották Kolozsváron, az Unitárius Püspökség Dávid Ferenc imatermében. A jelentős megemlékezésen részt vettek az unitárius nőszervezetek tagjai, és velük együtt ünnepeltek az Erdélyi Unitárius Egyház vezetői, a kolozsvári testvérnőszervezetek képviselői, a külföldi nőszervezetek delegáltjai is.

Robbanás Temesváron

Rendkívül súlyos gázrobbanás történt a hétvégén Temesváron: a szerencsétlenség következtében összedőlt egy lakóház, a benne tartózkodó két huszoneves fiatal válságos állapotban szállították kórházba. A 16 éves fiú testének 25, a 21 éves lány testének 65 százaléka égett meg. A sérülteket Bukarestbe szállították, a baleset okát szakértők vizsgálják.

Kérik az egyházi iratokat

Sipos M. Zoltán

► Az elkobzott egyházi levéltári anyagok, iratok visszaszolgáltatását szabályozó törvénytervezetről tanácskoztak a hétvégén az RMDSZ képviselői, a történelmi magyar egyházak szakértői és levéltárosai Kolozsváron. Nagy Mihály, az Állami Levéltár igazgató-helyettese arra figyelmeztetett a hétvégi egyeztetésen, hogy az elkobzott dokumentumok jogszerűen kerültek állami tulajdonba, ezért visszaszolgáltatásuk csak törvénymódosítás révén lehetséges. „Az Állami Levéltár a rendszer-váltást követően megpróbált együttműködni a történelmi egyházakkal, ami azt jelentette, hogy kutathatóvá tette ezeket az iratokat, amelyek máig hozzáférhetők. Az intézmény igényt tart ezekre a

Márton Árpád, Szép Gyula és Nagy Mihály a találkozón A szerző felvétele

dokumentumokra, amelyeknek a másolatát megkaphatják az egyházak” – tett ígéretet az intézményvezető. „Ezzel a kérdéssel már többször foglalkozott a román törvényhozás: az lenne a kívánatos, ha ezek a dokumentumok minél szélesebb körben kutathatóvá válnának” – mu-

tatott rá a lapunknak nyilatkozó Szép Gyula, az RMDSZ művelődési és egyházügyi alelnöke. Márton Árpád képviselő a tanácskozást követő sajtótájékoztatóján elmondta: 2003-ban egyszer már előterjesztett az RMDSZ egy törvénytervezetet, ezt a szövetség képviselői

lői a következő napokban ismét benyújtják a parlamentbe, az alapidokumentumot pedig kiegészítik a hétvégi tanácskozáson elhangzott észrevételekkel. A visszaszolgáltatással kapcsolatban az egyházak eltérő állásponton vannak, de a hétvégén kompromisszum születet: ha az eredeti levéltári anyagok visszaszolgáltatása nem lehetséges, akkor az egyházak a lehető legszélesebb körű hozzáférés lehetővé tételét kérik. „En azt javasoltam a tanácskozáson, hogy a jogszabályba minél több kikaput iktassunk be, amelyek lehetővé teszik az egyházak számára elengedhetetlenül fontos dokumentumok minél szélesebb körű kutathatóságát” – mondta el a sajtónak Emődi András, a nagyváradi Római Katolikus Püspökség egyházmegegyi levéltárosa. ◀

Új készülék az onkológián

Hírösszefoglaló

► Új, radiológiai kezeléshoz szükséges berendezés ünnepélyes átadásán vett részt a hétvégén Cseke Attila egészségügyi miniszter Kolozsváron, a helyi Onkológiai Intézetben. Az átadott teljes felszerelésnek, a kezelést szolgáló részecskegyorsítón kívül része egy komputertomográf, valamint több, a betegellátás számítógépes tervezését szolgáló berendezés. A szaktárca által finanszírozott befektetés összértéke mintegy 12 millió lej. Az átadás az egészségügyi minisztérium vezetője az onkológiai ellátás fejlesztésének fontosságára hívta fel a szakembereket és az érintettek figyelmét. „Miközben egyre több vita alakul ki az egészségügy helyzete körül, főleg az elmaradásokról, tudjuk, hogy vannak pozitív példák is. És ilyenről van szó itt, Ko-

lozsváron és az országban több helyen, ahol csupa szív emberek nap mint nap dolgoznak a betegekért, és jól végzik a munkájukat” – mutatott rá Cseke Attila köszöntőjében az ünnepélen. A miniszter hangsúlyozta: a stratégiai fontosságú intézetnek fontos szerepe van abban, hogy az onkológiai szűrőprogramokat, az itteni tapasztalat alapján, kiterjesztésük az egész országra. Rámutatott: a szaktárca mindent megtesz, hogy megtalálja a szükséges pénzforrásokat a méhnyakrák-szűrési program működtetésére, mert a kolozsvári Onkológiai Intézetnél elért eredmények ezt elengedhetetlené teszik. A berendezés az országban a legkorszerűbb, ekkora ráfordításra azért is szükség van, mert az intézetben évente több mint kétezer beteget kezelnek radioterápiás eljárással. ◀

Száz szó

Akár hiszik, akár nem, a koldulás jelenlegi legjobb módszere nem a Párizsban, Rómában, Londonban, de még nem is a Madridban tevékenykedő romániai romák fejlesztése. A Guinness Rekordok Könyvének vonatkozó bekezdését – már amennyiben lesz ilyen – valószínűleg a Fülöp-szigetek fővárosában kivitelezett ötlet érdemli ki. Manilában ténykedik ugyanis Habagat és Bagwis. A két keverék kutya reggae sapkában, napszemüvegben és nyakkendőben vonja magára a figyelmet. Gazdájuk arra is figyel, hogy az adakozóknak ne kelljen hajlonganiuk: székre ültette a jámbor ebeket. Sikerük titka, hogy úgy tartják a pofájukban a kósárcákat, mintha mosolyognának. Kutyaiból vélhetően nem lesz szalonba, de a jelek szerint simán kikeresi a szalonnárravalót.

(efi)

Röviden

Új zsurnalisztikai műfajjal, a „polgári újságírással” kísérletezik az újraindult Erdélyi Napló

Ismét megjelent a korábban több mint egy éves szünetre kényszerült Erdélyi Napló hetilap. Amint arról lapunkban annakidején beszámoltunk, a Kolozsváron megjelenő, évek óta létminimumon tengődő hetilapot a magyarországi Magyar Nemzet című újságot kiadó Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft. vásárolta meg. „A magyar polgári újságírás legjelentősebb médiainstancájához tartozó Erdélyi Napló nem csak az anyagi biztonság szempontjából indulhat tiszta lappal” – fogalmaz vezércikkében a Makkay József főszerkesztő, aki nem részletezi azonban, hogy mit ért a „polgári újságírás” műfaja alatt. Az Erdélyi Napló napilapként indult 1990-ben Nagyváradon, majd a terjesztési hálózat hiánya miatt leállt. Egy évvel később hetilapként indult újra, 2004-től pedig az akkori főszerkesztő, Dénes László távozása után Kolozsvárra költözött, ahol a Kalauz Kft. kiadásában jelent meg 2009. augusztusáig.

Szavazógép

Fizetnének magántanárt az ÚMSZ olvasói

Lapunk internetes olvasói fizetnének gyerekeiknek magántanárt. A maszol.ro szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Fizetne-e ön a gyerekeinek magántanárt?) válaszoló olvasók többsége fizetne magántanárt iskoláskorú gyerekeinek, viszont nem sokkal maradnak el azok, akik nem költenének második tanárra.

E heti kérdésünk:

Ön szerint a parlament megszavazza a bizalmatlansági indítványt?

1. Igen.
2. Nem.
3. Nem tudom.

Anim'est: tarolt a graffiti

Farkas István, Turós-Jakab László

▶ Olasz és ausztrál alkotások kapták a bukaresti animációs, illetve a kolozsvári komédiafilm-fesztivál legjobbjának járó díjat. A hétvégi díjátadókon azonban a külföldiek sikere mellett hazai alkotás is diadalmaskodott, az Anim'est legjobb román animációjának járó díjat Felmeri Cecília Mátvás, Mátvás érdemelte ki.

Olaszé az Anim'est-trófea

Az olasz, Blu művésznév hallgató, Andrea Martignoni graffitiművész-animátor Bing Bang Big Boom című alkotása kapta az V. Anim'est Nemzetközi Animációs Filmfesztivál 2500 euró értékű fődíját. „Egyszerű koncepciójú, de megoldásaiban páratlan monumentális alkotás” – hangsúlyozta a bukaresti animációs szemle díjátadóján Mihai Chirilov, a zsűri elnöke, akinek csapata Dominique Monféry Eleanor's Secret című alkotásának ítélte a fesztivál Legjobb egészségesebb animációjának járó díjat. A Patria Moziban zajló díjátadó feszültségét Alexander Bălănescu hegedűjátékával próbálták oldani a szervezők, melynek akkordjait Phil Mulloy animációi kísérték. A főváros rajzfilm-kavalkádjának Legjobb román animációs film-díját Felmeri Cecília Mátvás, Mátvás cí-

Blu-Andrea Martignoni, az Anim'est „báránytrófeájának” új birtokosaként hagyta el Bukarestet

mű kísérleti animációs dokumentumfilmje kapta. A fiatal erdélyi rendező 13 perces alkotásában egyéni elbeszélsmóddal mutatja be a kolozsvári társadalom teljes keresztmetszetét.

Kenguruföldi siker a Comedy-n

Rachel Perkins ausztrál filmrendező könnyed stílusú, derűsen színes Egy új nap (Bran Nue Dae) című alkotása kapta a hétvégén a második alkalommal megrendezett Comedy Cluj

nemzetközi filmfesztivál trófeáját. A díjátadó alkalmából zsűfólásig telt Köztársaság Mozi közönsége családva vette tudomásul a szakma neves képviselőiből álló zsűri döntését. A kenguruk földjének bennszülöttje, Willie rövid nagyvárosi kalandját és viszontagságos hazatérését bemutató filmnek csupán az ítéseket sikerült meggyőznie, a filmbarátok sokkal nagyobb kiüntetésben részesítették Napoleon Helmis Bessarabiai esküvő (Nuntă în Basarabia) című vígjátékát, mely a fesztivál közönség-

díját kapta meg. Az Olt megyei direktor filmje maga mögé utasította az amerikai Rockhajt (The Boat that Rocked, rendezte: Richard Curtis) és a japán Kezdeményező nőket (Hura gáru, r. Sang-il Lee). A kolozsvári filmfesztivál legjobb színésznek Maxim Mehmet, a német Berlin szeretett fala (Liebe Mauer, r. Peter Timm) című versenyfilm főszereplője bizonyult, míg a legjobb színésznőt illető elismerést a Tiramisu című holland versenyfilm főszereplője, Anneke Blok kapta. ◀

Médiagnózis

Jön a klikkelős kereszténység?

A média mindent leközel, ami növeli a közönségsikerét – de több figyelmet szentel a negatívumok ismertetésének, mint a pozitívumok bemutatásának. Kitekergeti az ismertebb politikusok magánéleti botlásait, filmsztárok szexuális kicsapongásait, polgármesterek sikasztásait, cégigazgatók pénzmosásait... Am, akármennyire csodálkozunk, a sok negatív végkécsengésű hír mellett a mai médiának egy bizonyos szegmense még mindig az olyan tényezők, események ismertetésére van fenntartva, amelyek pozitív (érzelmi és erkölcsi) töltettel rendelkeznek. Azonban a rémhírek között fel-felröppenő biztató értesítések számbelileg annyira alulmaradnak, hogy nem tudják ellensúlyozni a média fősodorának a lélekrombo-

ló hatásait. Ezért fordulhatott elő, hogy a marginalizált tematikák lassan-lassan kezdik alkalmazni a média főirányzatának meggyőzősi módszereit. A különböző vallások rég birtokba vették a hagyományos médiákat. Elég itt a Vatikáni Rádióra, a nagy közönségsikerű, televíziós vidám vasárnapokra vagy, a még régebbi médiákból a máig véleményformáló, fajsúlyos, bevallottan keresztény szemléletű újságokra gondolnunk. A vallásos tanok digitális médiában való terjesztése még gyerekcipőben jár, ám az a tény, hogy az orosz ortodox egyház online tévécsatornát indított a YouTube videómegosztón, illetve az, hogy Szent Paraszkeva rendelkezik Facebook „rajongóoldallal”, arra enged következtetni, hogy az

internetes evangelizáció robbanása előtt állunk. XVI. Benedek pápa nemrégiben arra szólította fel a katolikus papokat, hogy indítsanak blogokat, több neoprotestáns egyház internetes reklámfelületen hirdeti istentiszteletei időpontját, így megvan annak az esélye, hogy a kattintási listákat toronymagasan vezető pornografikus oldalaknak a közeljövőben a keresztény eszmerendszert hirdető honlapok lesznek a vetélytársai. A gördeszkázó Zoltán atya YouTube-on szerzett világhírre azt mutatja meg, hogy a szeretett eszméjének a terjesztése törtenhet játékos módszerekkel is – nemcsak a káték és hitvallások be-magoltatásával. Úgy néz ki, az internet demokratizmusát, szabad információáramoltatási elveit még

az olyan, nehezen újuló szervezetek, mint a rangos keresztény egyházak is sikerrel alkalmazzák – és, amint példánk mutatja, akár véletlenül is előfordulhat, hogy pozitív médiakampánnyá változik egy-egy formabontó esemény által keltett netes „zsongás”. Egyelőre azonban úgy tűnik, hogy a kereszténység által hirdetett, szeretetre és igazságra alapuló eszmerendszer elenyészően kis része a médiának, és, ebből következően, valószínűleg a mindennapjainknak is. Am reménykedjünk, hátha a web által biztosított választási szabadság a szörfözöket arra ösztönzi majd, hogy a jóra „klikkeljenek”. Offline életükben is...

Péter Árpád

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

új magyar szó

European Journalism Centre

EK

Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

Fiatal vagy? Újságírónak készülsz?

EUROPEAID CO-OPERATION OFFICE

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EIC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságírószakos diákok számára, *Fiatal riporterek a szegénység ellen (Young Reporters Against Poverty)* címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel.

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságíró (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet október 29-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.youngreporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre. A nyertes újságírókat/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készíti, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai unió újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjast (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióportot, illetve a legeredettebb hírt díjazza), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tethetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro email-címen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

Október 18., hétfő

Az év 43. hete és 291. napja, hátravan 74 nap

Ma Lukács nevű olvasóinkat köszöntjük. A Lukács a latin Lucas névből ered, aminek a jelentése: lucaniai férfi. Holnap Nándor napja van.

Évfordulók

- 1685-ben XIV. Lajos francia király visszavonja a IV. Henrik által kiadott nantes-i ediktumot, melyben elismerték a protestáns vallászabadságát.
- 1867-ben Alaszka az Amerikai Egyesült Államok birtokává válik.

Vicc

Két alkoholista elmegy kempingezni. Mondja az egyik:
- Én hoztam magammal egy üveg pálinkát, hogy ha véletlenül megszúrna minket egy rozsdás szög, legyen mivel fertőtleníteni. Te mit hoztál?
- Két rozsdás szögöt.

Recept

Tojáskrém

hideg szendvicsre

Hozzávalók: 5 tojás, 1 evőkanál kefir, 5 dkg vaj, 1 fej vöröshagyma, 1 evőkanál mustár, 1 mokkáskanál currypor, 1 mokkáskanál só, 1 késhegynyi törött bors.

Elkészítés: A tojásokat keményre főzzük, majd még melegen meghámozzuk, és egészen apróra összetörjük (vagy húsdarálón kétszer ledaráljuk, így valóban pépes lesz). A vaját a tejföllel és a mustárral habosra keverjük, hozzáadjuk a megtisztított és finomra vágott vöröshagymát. A fűszerekkel tovább ízesítjük, végül a darált főtt tojást is hozzákeverjük. A krémet jól lehűtjük. Pírtott kenyérszeletekre kenve, zöldpaprikával, paradicsommal vagy újhagymával fogyasztjuk. (Nagyobb adagot is érdemes belőle készíteni, mert egy hétig biztosan eláll a hűtőszekrényben.)

A hatos lottó nyerőszámai:

29, 31, 37, 36, 16, 41.

Gondolatjel

Visky István rovata

A biztonság többnyire csupán egy babonának tekinthető, mivel a természetben soha sem fordul elő, és az emberek életében sem tapasztalható. Hosszú távon a veszélyt elkerülni semmivel sem biztonságosabb, mint szembefordulni vele. Az élet vagy egy merész vállalkozás, vagy egy nagy semmi. Az ember legtermészetesebb törek-

vése a biztonság, ám a biztonság nem az élet eseménytelenségét jelenti, hanem azt, hogy a váratlan fordulatokra mindig van megoldásunk. Nem minden helyzetet tudunk megoldani, viszont mindig tudnunk kell, hogy miképpen fogadjuk a váratlant. Ne a veszély határozza meg magatartásunkat, hanem lelki erőnk, amivel felkészülünk rá.

Horoszkóp

KOS (III. 21.-IV. 20.)
Nehezen ért szót szűkebb környezetével, és ez megnehezíti helyzetét. Kedvesével azonban egy nézetben vannak.

BIKA (IV. 21.-V. 20.)
Őn rendkívül romantikus alkat, érzelmdús. Az üzleti sikerek és a magánéleti boldogság szinte egyforma szerepet játszik életében.

IKREK (V. 21.-VI. 21.)
Törekedjen a könnyen megoldható, egyszerű megoldásokra, ne bonyolítsa a helyzetet. Egy összejövetelel őszintén elbeszélget régi ismerőseivel.

RÁK (VI. 22.-VII. 22.)
Munkával, mégpedig hasznos munkával telik a napja. A földtávolban járó Hold nem gördít akadályokat. Szorgalmáért, kitartásáért irigyelni fogják.

OROSZLÁN (VII. 23.-VIII. 23.)
Az eladósodás veszélye fenyegeti. Ne költsön feleslegesen, mert ha nagyon elengedi magát a vásárlásban, hamarosan anyagi gondjai támadhatnak.

SZŰZ (VIII. 24.-IX. 23.)
Tanácstalan lehet egy családi viszálykodás rendezésében. Mielőtt véleményt nyilvánítana, számoljon tízig, mert összetűzésbe keveredhet.

MÉRLEG (IX. 24.-X. 22.)
Mindenki számíthat Önre, mert kedves, barátságos és segítőkész. Még ellenfelei is méltányolják finom modorát. Annak viszont aligha örül, hogy ugyanazok próbálják meg lejáratni is.

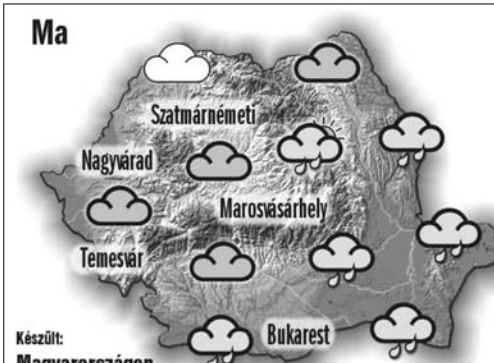
SKORPIÓ (X. 23.-XI. 22.)
Mégvívta harcát önmagával és a környezetével. Elégedett lehet azal, amit elért. Hivatásában elismerés övezi.

NYILAS (XI. 23.-XII. 21.)
Mindenszentek havában már jölesik a kályha melege. Párkapcsolata a puha családi fészekben sok öröm forrása lehet. A szőnyeg alá söpört problémákat is meg tudják beszélni.

BAK (XII. 22.-I. 20.)
A mai nap kedvez az újításoknak. A megszokott módszerek helyett rugalmasan vált, és így sok időt takarít meg.

VÍZÖNTŐ (I. 21.-II. 19.)
Magánéleti ügyei jól alakulnak. Végre sikerül tisztáznia egy korábbi félreértést, és ez megnyugtató. Őn rendkívül érzelmes, amit próbál eltitkolni.

HALAK (II. 20.-III. 20.)
A Halakban a Hold, ami nagymértékben befolyásolja mai napját. Bizalmas információk birtokába jut, amit sikerül saját hasznára fordítani.

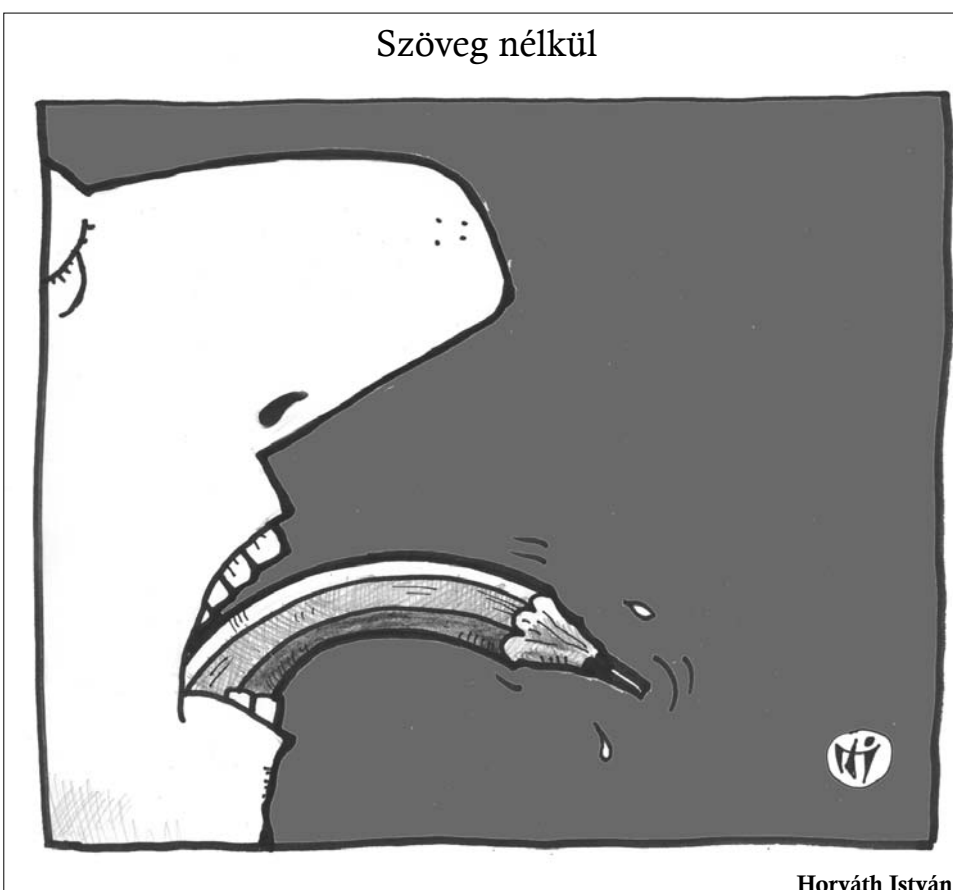

A következő napok időjárása

Kedd	11°C	13°C	Borult lesz az ég. Ország-szerte várható eső, zápor, helyenként nagy mennyiség is eshet.
Szerda	12°C	16°C	Nyugat felől felszakadzik a felhőzet, ott pár órára a nap is kislát. Zápor, kisebb eső várható.

Jelleg Délutáni hőmérséklet Holnap hajnali hőmérséklet

Arad	sok napsütés, kevés felhő	15°C	6°C
Brassó	sok napsütés, kevés felhő	13°C	2°C
Bukarest	napsütés időnként felhősödéssel	17°C	10°C
Csikszereda	sok napsütés, kevés felhő	13°C	2°C
Kolozsvár	sok napsütés, kevés felhő	15°C	3°C
Marosvásárhely	sok napsütés, kevés felhő	14°C	3°C
Nagyváradi	sok napsütés, kevés felhő	15°C	3°C
Szatmárnémeti	sok napsütés, kevés felhő	13°C	3°C
Temesvár	sok napsütés, kevés felhő	16°C	6°C

Horváth István

***	MEGEGY- GYEZŐ	OSTOBA, BÁRGYÚ	TINTA- FOLT	A LENT LEVŐ	FŐVE KÉSZÜLT ITAL	TOLNI KEZD!	PASZLY- SZEMEKE!	ÜZEM- ANYAG	NÖSTÉNY MADÁR
ZÁRAT KI- UGRASZT									
OTT A MÉLYBEN (NÉP.)						... PAULÓ; VÁROS EGYFORMA			
NÉZD!							ÜRES FEJ!		
RÉGI TEXTIL- MŰHELY					ELLEN- VETÉS		KÖBE VÉSETT JEL		
BECÉZETT OTILIA				GYALOGOS KATONA	HÁZAT EMEL				RÁGÓS A HÚS
RAJZOLNI KEZD!			BECÉZETT KATALIN					INNI KEZD!	
MÉTER		SZÁJHÖS ROHAM KEZDETE!	PARASZT (NÉP.)					ÁLLJ MEGI	
FAZEKAS TOLLA						MÁR ÉRTEM!			
EGYMÁST KÖVETŐ						ADENIN (RÖV.)			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika - 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán - 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László - 0788-715848 (Nagyváradi), Horváth István - 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika - 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt - 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia - 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos - 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András - 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lórinccz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser:
Béres Attila - 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István - 0788-488739, Keresztes Csaba - 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András - 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítésként átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
Radio Rádió
88 f M

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

KEDD
2010. október 19.

A nap filmjei

TV2, 12.05
Troja – Háború egy asszony szerelméért

Heléna, a mükénei királyfi, Meneláosz kiszemelt felesége, s Pollux tragikus halála után a spártai trón várományosa. Ő azonban Paris-ba, a széparcú, nemes királyfihoz szeret bele. Együtt szöknek Trójába, ahol Paris apja, Priamosz király biztos menedéket ad nekik. Ezzel beteljesedik a jóslat. Meneláosz könyörtelen fivére, Agamemnón az egyesült mükénei és spártai hadakkal útra kel.

Prima TV 19.30
RRRRrrrr!!!

I. e. 35.000 körül járunk. Az érintetlen természetben békében élnek egymás mellett a mamutok, a lómutok, a baromfimutok és a gilisztamutok. Őseink még nem ismerik a rosztat, de a sampon receptjét sem, amit sürgősen meg kell szereznünk. Kezdetét veszi a két törzs harca a titkos receptért. Főszereplők: Gérard Depardieu, Marina Fois. Rendezte: Alain Chabat.

DUNA TV, 21.55
A nagyrozsdási eset

Szatira a kisvárosi élet fonákosságairól. 1952. Barka Sándor borellenőr Nagyrozsdásra érkezik. Sofőrije tréfája miatt a gőzfürdőben miniszternek hiszik. Villámgyorsan elterjed a hír, hogy a miniszter a masször rokona. A kisváros korrupt vezetői igyekeznek a masször kedvére tenni. Gábrriel így végre érvényesíteni tudja menyasszonya, és a helyi nők régi kérsését, hogy ők is használhassák a fürdőt.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közletről 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tettben ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Csenedestárs 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Észbontó 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.35 Gazdakör
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (sor.)
9.50 Újrakezdés (olasz sor.)
10.40 Magyar elsők - Az első magyar rendőrök
11.00 Család-barát
11.55 A Duna
12.30 Kíváncsgosár
15.00 Híradó
15.15 Kikötő - Friss
15.25 Talpalatnyi zöld (ism.)
15.55 Ablak a természet-re
16.10 Staféta
16.35 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
17.25 Napok, évek, századok
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese
19.55 Dunáról fúj a szél
20.00 Újrakezdés (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Török kezdőknek (német vigj. sor.)
21.55 A nagyrozsdási eset (magyar filmszat.)
23.30 Kikötő - Extra (ism.)
0.15 Sport - Esti
0.20 Váltó
1.00 Divathét (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.)
10.00 Ahogy elő van írva
11.00 A világ hercegnői
11.15 Mondd mi fáj (ism.)
11.45 Baba mágia (ism.)
12.15 Nappalok és éjszakák
12.45 A legendás doktor Hur Jun (sor.) (ism.)
13.45 Ragadós történetek kicsiknek
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen izletes
14.55 A bor románul
15.00 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika
17.00 Akkor és most
17.30 Kurier TV
18.00 Hírek
18.30 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
20.40 A nap témája
21.05 UEFA Champions League stúdió (live)
21.40 Bayern Munchen - CFR Kolozsvár labdarúgó mérkőzés (live)
23.50 UEFA Champions League stúdió (live)
1.55 A bor románul
2.00 Határok nélkül (ism.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok (sorozat) 10.00 Egy kórház magánélete 11.05 Doktor House (sorozat) 12.05 A szépész és a szörnyeteg (am. vígjáték) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (ism.) 17.00 Greek, a szövetség (sor.) 18.00 Feleségcsere 19.00 A médium (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sorozat) 22.25 Négy esküvő 23.25 Veszett a világ (amerikai dráma)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sporthírek
10.00 Kékfény (ism.)
10.55 Nappali
Közéleti szórakoztató magazin
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.30 Srpski Ekran
15.00 Unser Bildschirm
15.35 Ájtáró
16.05 Tudástár 2010
16.35 Összhang
17.25 Hírek
15.35 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.50 Mindig zöldebb (ausztrál sorozat)
19.40 McLeod lányai (ausztrál sorozat)
20.30 Híradó este
21.05 Önök kérték!
22.00 Az Este
22.35 Megbízás gyilkosságra (am. film, 1993)
0.50 Zegzugos történetek (ism.)
1.15 Prizma
1.30 Hírek
1.35 Sporthírek
1.45 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

7.00 Anya az állatorvos (német sorozat)
8.10 DP 2 Tonomat
10.00 Szabad a szembejövő sáv
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, Sport
12.30 Biznisz óra
13.30 Teleshopping
14.30 Együtt Európában
15.35 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Anya az állatorvos (német sorozat)
17.00 Hírek, Sport
17.30 Vallomások - szórakoztató magazin
18.30 Kaland és természet
19.00 Biznisz óra
19.30 Fiatál vagyok, karriert építék
20.00 Nyílt játszma
21.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersorozat)
0.00 Kaland és természet (ism.)
0.30 Motomágia (ism.)
1.00 Vallomások (ism.)
2.00 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Wrestling RAW 23.30 Bayern Munchen - CFR Kolozsvár labdarúgó mérkőzés (live) 0.30 Sport.ro Hírek

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sporthírek
10.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Magyar elsők - Az első magyar miniszterelnök
17.20 Nemzet és védelem
17.45 Bűvölet (olasz sorozat)
18.10 Magyar pop
19.10 Ájtáró
19.35 A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai
19.55 "Életcélok-hitvallások"
20.00 Házaspárba (olasz sorozat)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Házaspárba (olasz filmsorozat)
22.25 Stingers (ausztrál krimisor.)
23.10 Záróra
0.00 McLeod lányai (ausztrál kalandfilmsor.)
0.45 Mindig zöldebb (ausztrál fsor.)
1.30 Mafalda (sp. anim. sor.)
1.35 Megbízás gyilkosságra (amerikai film, 1993)
3.45 Mafalda (sp. anim. sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek
Mi történik doktor úr?
9.55 Könyvbemutató
10.00 Szegény ember, gazdag ember (sor.)
12.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.30 Ne vessz csak! (amerikai vígjáték sorozat)
14.00 Gyilkos áradat

(amerikai katasztrófa film, 2003)
16.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 A Féreg akcióba lép (amerikai-német-belga akció-vígjáték, 1999)
22.15 Az örökség (román sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) (ism.)
1.00 A Féreg akcióba lép (ism.)

ACASĂ

9.45 Rosalinda (sorozat) 11.15 Elátkozott paradicsom 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 Rosalinda (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Tiltott gyümölcs (sorozat) 20.30 Szerelem és tisztesség (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Hét bűn (sorozat)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.)
7.25 Fókusz - Közszolgálati magazin (ism.)
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (argentin sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő
15.40 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show)
17.20 A szerelem rabjai (argentin sorozat)
18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar filmsor.)
Utána: RTL-hírek
22.20 Vészhelyzet (am. filmsor.)
23.20 A Grace klinika (am. drámasorozat)
Utána: RTL-híradó
0.20 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.55 Elátkozottak (am.-német thriller, 2005)
2.40 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea-val
11.15 Hárman a slamasztikában (amerikai vígjáték, 1980) (ism.)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Egy rém rendes család (amerikai vigj. sor.)
14.30 Nálam az irányítás (reality show) (ism.)
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.30 Csillagháló - szórakoztató műsor
22.00 Vad nárcisz (román dráma sorozat)
23.00 Híradó, Sport,

Időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.00 Egy rém rendes család (amerikai vigj. sor.)
2.00 Híradó, Sport (ism.)
2.45 Titkok a paradicsomban (görög sor.)

FILM+

8.05 Szerelmi bájital (am. romantikus vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Az emberrablás (amerikai-német filmdráma) 14.50 Megfélemlítve (kanadai krimi) 16.35 Mi kell a nőnek? (amerikai romantikus vígjáték) 18.25 Seriff az égből (olasz akció-vígjáték) 20.35 Vészlejek (amerikai thriller) 22.10 A texasi láncfűrészes gyilkos visszatér (amerikai horror) 23.45 Nyomás alatt (amerikai thriller)

TV2 TV 2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz - Telefonos játék
11.30 Teleshop
12.05 Troja - Háború egy asszony szerelméért (görög-máltai-am. kalandf., 1. rész, 2003)
14.25 Kvízió - Telefonos játék
15.55 Dokik (am. sor.)
16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.30 Marina (mex.-am. sor.)
18.30 Árva angyal (mexikói sor.)
19.30 Tények
20.05 Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik!
21.00 Jóban Rosszban (magyar sor.)
21.30 Bajnokok Ligája (élő)
Közben: Kenósorsolás
0.15 Megamánia (talk show)
0.45 A médium (amerikai krimisorozat)
1.40 Tények Este
Hírműsor
2.10 EZO.TV 06-90-602-022
3.05 Tiszta lap (magyar játékf., 2001)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat)
8.20 Sport Florentinával
9.15 Az angyal halála (amerikai filmdráma, 1986) (ism.)
11.30 Az 5 csillagos otthon
12.30 Teleshopping
13.15 Mondenii Show - szórakoztató magazin
13.30 Teleshopping
14.00 A kis gyerekrablók (kanadai családi f., 1990)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (ism.)
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 RRRrrrr!!! (francia vígjáték, 2004)
21.30
22.15 Lököttek (román vígjáték sor.)
23.00 Mondenii Show - szórakoztató magazin
23.30 Mélyvíz (amerikai thriller, 2005)
1.30 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
2.30 Lököttek (ismétlés)
3.30 Mélyvíz (ismétlés)

KANAL D

8.00 Orvosok (reality show) 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 16.15 Aliye (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Menyet anyának 5 20.30 Vendéglő nálunk otthon 21.30 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 D-Paparazzi 23.30 Hetvenöt (amerikai horror, 2007) 1.30 Káma szutra (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.05 BBC Reporters (ism.)
11.30 Ősök tere
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.05 Civil kaszinó
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 BBC World Híradó
0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Őtödik sebesség
7.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
8.00 Újjáépítők - Brushtang
9.00 Halálos fogás - Hullámok
10.00 Piszkos munkák - Bontóember
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amsci motorok - A Lugz motor 1.
13.00 A túlélés törvényei - Válogatott kalandok 2
14.00 Állítólag... - A rajongóké a szó
15.00 Piszkos munkák
15.30 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás - Téboly
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... (francia vígjáték, 2004)
21.30 Nagy durranások - Louisville
22.30 Sea City
23.00 - város a semmi közepén
23.30 A túlélés törvényei - Szahara
0.30 Mit nekem egy monstrum!
1.30 MacIntyre alvilági útikalauza - Dublin, Írország
2.30 Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

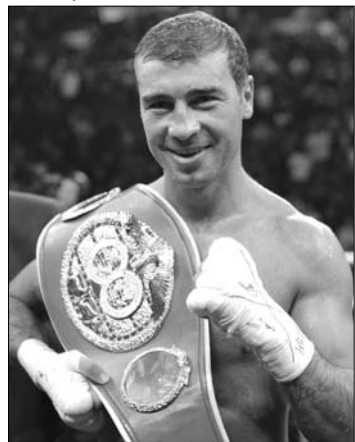
10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Hírel-mix magazin 15.00 Grand Prix 15.30 A polgármester 16.00 Zodiákus 18.00 Patikus Magazín 18.30 Sztárok a konyhában 19.00 Viva Natura 19.30 Krisztus vándorai 20.10 A megregulázott fény 20.30 Tűzoltók (sorozat) 21.35 Hírhaló 22.00 Éjfél tanú (amerikai akciófilm, 1993) 0.00Az agy (amerikai-kanadai horror, 1988)

Bute hatodszor védte meg címét

Ökölvívás

ÚMSZ

► Mindhárom szorítóba lépő román ökölvívó legyőzte ellenfelét szombat hajnalban, a montreali Bell Centre-ben tartott gálán. A sort Ion Ionuț, azaz Jo Jo Dan nyitotta, aki a negyedik menetben kiütötte a 29 éves argentin Andres Pablo Villafanét. Adrian Diaconu a második menetben kiszámolták ugyan az Omar Sheika elleni WBC-mérkőzésen, de 33 éves amerikai ezzel el is lőtte minden puskaporát. Diaconu végig irányított és a tíz menet végén sima pontozásos győzelemet aratott: 98-91, 97-92 és 98-92. Valamivel kevesebb mint 12 ezer néző előtt Lucian Bute gálázott Jesse Brinkley ellen, akit háromszor is a padlóra küldött. Az amerikai lábra állt az ötödik és a nyolcadik menetben, a kilencedikben azonban már nem: Bute kiütéssel védte meg IBF-világbajnoki címét. A román bajnok 2007. októberben hódította el a gyémántos övet Alejandro Berrio ellenében, s immár hatodszor nyert kihívó ellen. ◀

Lucian Bute

Veretlen Veszprém

Kézilabda

T. J. L.

► Továbbra is százszázalékos az MKB Veszprém a férfi kézilabda-Bajnokok Ligájában, miután a szombati 4. fordulón 31-28-ra legyőzte a B csoportot eddig vezető KIF Koldingot. Szünetben még a dánok vezettek 16-13-ra, Mocsai Lajos tanítványai a 34. percben vették át a vezetést (17-16). A sikerrel a magyar bajnok nagy lépést tett a csoportgyőzelem felé. A BL-ben most egy hosszabb szünet következik, a Veszprém legközelebb november 21-én lép pályára a svéd Sävehof göteborgi otthonában. További eredmények: Tatra Presov (szlovák)–Montpellier (francia) 31-33, Hamburg (német)–Sävehof (svéd) 33-24. A B csoport állása: 1. Veszprém 8 pont, 2. Kolding 6, 3. Montpellier 4 (118-109), 4. Hamburg 4 (123-115), 5. Sävehof 2, 6. Tatra 0.

A C csoportban az esélyesebb spanyol Valladolid 26-23-ra legyőzte a vendég Pick Szegedet. A magyar csapat két-két hazai győzelemmel, illetve idegenbeli vereséggel a harmadik helyen áll csoportjában.

A D csoportban a HCM Konstanca az utolsó percben szerzett góllal győzte le a bosnyák HC Bosna Szarajevót, 26-25. A Croatia Zágráb 30-30-ra végzett a spanyol Renovia Ciudad Reallal, a német Flensburg pedig lapzártá után játszott a Szentpétervárral.

A női Bajnokok Ligája D csoportjában a Győri Audi ETO KX 27-25-re nyert tegnap a horvát Podravka Koprivnica ellen.

Az MKB Veszprém átlóvóinak rohamaival nem bírtak a dánok

Fotó: MTI

A másik találkozón: Krim Ljubljana (szlovén)–Zvezda Zvenyigorod (orosz) 37-32. Az állás: 1. Ljubljana 4 pont/2 mérkőzés, 2. Zvenyigorod 2/2, 3. Győr 0/1 (28-31), 4. Koprivnica 0/1 (30-35) A másik magyar BL-érdeklő, a Debrecen már szerdán letudta e heti meccsét: Lipcseben 31-25-re kikapott. A hajdúságiak csoportjában a spanyol Ixako Navarra 30-19-re nyert a Hypo Niederösterreich bécsi otthonában. Az állás: 1. Lipcse 4 pont/2 mérkőzés, 2. Ixako 2/2 (53-43), 3. Debrecen 2/2 (47-52), 4. Hypo 0/2.

Kevéssel lapzártá előtt, a C csoportban: Oltchim–Toulon Saint Cyr (francia) 28-19. Korábban a

norvég Larvik 33-19-re verte a dán Randerst és pontvesztés nélkül vezet a kvartettben.

A csoportokból az első két helyezett jut a középdöntőbe, míg a harmadikok átkerülnek a KEK nyolcadöntőjébe.

A női EHF Kupa második selejtezőkörében: Gdynia (lengyel)–Syma-Vác 32-40 és Békécsaba–Olimpija Ljubljana (szlovén) 32-23. A formalitásnak tekinthető visszavágókat jövő szombaton rendezik. A Zilahi HC 43-16 és 42-11 arányú gyűzelmekkel búcsúztatta a luxemburgi HC Dudelange-ot, a HC Dunărea Brăila pedig 32-17 és 39-17 arányú sikerekkel a belga Femina Visát. ◀

Újrajátszást kérnek a szerbek

Labdarúgás

Híresszefoglaló

► A saját válogatottja szurkolóinak botrányokozása miatt félbeszakadt Európa-bajnoki selejtező újrajátszását fogja kérni a Szerb Labdarúgó-szövetség (FSS) a sportág európai irányító szervezetétől (UEFA). Tomislav Karadzic FSS-elnök elítélte a szerb huligánok erőszakos megmozdulásait, ugyanakkor közölte, hogy a szerb szövetség vezetősége teljesen egységesen az olaszokat is felelősnek tartja a történetekért, mert nem tettek meg mindent az összecsapás biztonságos lebonyolítása érdekében.

A szerb hatóságok őrizetbe vettek a hétvégén az Olaszország–Szerbia labdarúgó Európa-bajnoki selejtezőről hazatérő 19 futballszurkolót: a horvát–szerb határon, Batajnicánál 11-en akadtak fenn a szigorú ellenőrzésen, Röszkénél, a horgosi magyar–szerb határátkelőn pedig nyolcan. Mindannyiukat gyanúsítják őket, hogy részt vettek abban a lelátói rendbontásban, amely miatt félbeszakadt a keddi esti genovai találkozó.

A randalírozók közül nyolc embert, köztük a főkolompot, a mérkőzés alatt fekete csuklyával a fején a kerítés tetején pózoló, agyontetovált Ivan Bogdanovot –

a legnépszerűbb szerbiai futballklub, a Crvena zvezda egyik szurkolói csoportjának 29 éves vezetőjét – Olaszországban tartanak őrizetben. A korábban katonaként szolgált, jelenleg munkanélküli főhuligán társai közül kettőt máris elítéltek szerdán – egyikük egy év, másikuk három hónap szabadságvesztést kapott. Ivan Bogdanov elmondta, hogy a rendbontás (sport)politikai akció volt, a Szerb Labdarúgó Szövetség akarták lejáratni. A 29 éves rendbontó legfeljebb négyéves börtönbüntetést kaphat.

Szerb szurkolók petárdája elől menekül egy olasz játékos a vitatott meccsen

Szerb sajtóértesülés szerint kábítószer-kereskedők finanszírozták a randalírozó huligánokat. A Politika című újság értesülése szerint két drogbáró 200 ezer eurót fizetett 60 szurkolónak, hogy botrányt okozzanak Genovában. Céljuk a szerb állam tekintélyének gyengítése volt, hogy illegális üzleteiket nyugodtan folytathassák. A lap szerint a rendőrség ezen információk alapján tartóztatta le a hazatérő huligánokat a szerb határon, közülük a legfiatalabb 19, a legidősebb 34 éves volt. ◀

Nagy csatában nyert a Fenestela

Jégkorong

T. J. L.

► A közös magyar–román jégkorong-bajnokság, a MOL Liga pénteki játéknapján a Fenestela 68 3-2-re nyert a Ferencváros ellen. A brassóiak 1-0-ra vezettek, a vendégek pedig 2-1-re, a 42. percben pedig Pál Zoltán egyenlített. A győztes gól 51 másodperccel a vége előtt született, Szócs Szabolcs ütötte. Csíkszeredában hengerelt a listavezető HSC: 13-2 az Újpesttel. A győztesek góljait Virág Csanád (2), Papp Szabolcs, Lubomir Hurtaj (2), Flinta Bontond, Vaclav Novák (2), Bíró Tamás, Góga Attila, Molnár Zsolt, Bíró Ottó és Becze Tihamér ütötte. Az újpestiek 0-7-nél törték meg a jeget Pichler Ádám révén, majd Robert Davis is betalált. Miskolcon a Jegesmedvék csapata 5-3-ra nyert a Steaua Rangers ellen, a bukaresti gólok Rázvan Lupașcu, Andrej Butocsnov és Jevgenyij Piszarenko osztozott. Dunaújvárosban az Acélbikák 5-2-re verték a címvédő Vasas HC-t miután az utolsó 20 perc előtt 2-2-re álltak a csapatok. Tegnap HSC Csíkszereda–Ferencváros, Vasas HC–Steaua Rangers, Fenestela 68–Újpesti TE és Dab.Docler–Sapa Fehérvár AV19-mérkőzéseket rendeztek. ◀

Röviden

Rădoi és Lazăr is visszavonult

Visszavonult Mirel Rădoi a román labdarúgó-válogatottból. Az Al Hilal játékosa közvetlenül a Franciaország ellen 2-0-ra elvesztett mérkőzés után az öltözőben hozta meg döntését, amelyet aztán sajtótájékoztató jelentett be. A szövetségi kapitány nem lepődött meg a híre. Răzvan Lucescu azt mondta: Rădoinak a múltban még voltak ehhez hasonló próbálkozásai. Igyekszik beszélni vele, és meggyőzni, hogy gondolja meg magát, tette hozzá a szakember. Másrészt Costin Lazăr, a Rapid játékosa is bejelentette, hogy nem kíván a jövőben a román válogatottban játszani.

Meglepetések a palánkok alatt

A férfi-kosárlabda-bajnokság negyedik fordulójában két váratlan eredmény született: a Nagyvárad MSC 77-74-re nyert (hosszabbítás után) a BC Argeș Pitești otthonában, míg a SCM Universitatea Craiova Nagyszebenben vítezkedett, 77-73 a CSU Atlassib ellen. További eredmények: CSU Asesoft Ploiești–Temesvári BC 96-70, Buk. Steaua Turabo–Energia Rovinari 99-88, Kolozsvári U Mobilco BT–Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC 83-54, CS Otopeni–Brassói CSU Cuadrupol 91-50, Buk. CSM–Medgyesi Gaz Metan 92-86. A Politehnica Iași–Marosvásárhelyi BC Mureș-mérkőzés lapzártá után ért véget.

Csonka fordulók kézilabdában

A férfi-kézilabda-Nemzeti Liga 7. fordulójának eredményei: Kolozsvári U Transilvania–Bucovina Suceava 19-20, Nagybányai Minaur HC–Pandurii Tg. Jiu 28-33, Szatmárnémeti MSC–Buk. Steaua 30-28, Resicabányai UCM–Buk. CSM 45-38, Székelyudvarhelyi KC–Brassói Dinamo 38-32, Temesvár–Nagyvárad 34-31, Știința Bacău–HCM Konstanca 29-25. A női kézilabda-Nemzeti Liga 6. fordulójának tegnapi eredményei: Tomis Constanța–HCM Roman 32-18, Nagybányai HCM Știința–Buk. CSM 31-34, Brassói Rulmentul–HCM Buzău 27-25.

Bostoni kézben a Liverpool

Megvásárolta a jelentős tartozásokat felhalmozott Liverpool labdarúgócsapatát az észak-amerikai profi baseball-ligában (MLB) érdekelt Boston Red Sox együttesét is birtokló New England Sports Ventures (NESV). A sikeres értékesítés tényét maga az új tulajdonos, John W. Henry jelentette be. Martin Broughton, a Liverpool ügyvezető elnöke a múlt héten, szerdán állt elő azzal, hogy a vezetőség megállapodott az eladásról a New England Sports Venturesszel, amely ennek értelmében 300 millió fontért veheti meg a klubot.

Skót és thaiföldi siker

A skót Andy Murray (4.) nyerte a 3,24 millió dollár összdíjazású, sanghaji kemény pályás ATP-tenisztornát, miután a tegnapi döntőben 6-3, 6-2-re verte a svájci Roger Federert (3.). A 23 éves Murraynek és a 29 esztendő, 16-szoros Grand Slam-győztes Federernek ez volt a 13. egymás elleni csatája az ATP-tornán, s a szigetországi teniszszező – aki a kínai verseny fináléjában alig 85 perc alatt diadalmaszkodott – immár 8-5-re vezet a párharcban. A 220 ezer dollár összdíjazású oszakai WTA-tenisztorna döntőjében a thaiföldi Tamarine Tanasugarn 7-5, 6-7 (4), 6-1-re verte a japán Kimiko Date Krummot.

Talmácsi a tizennyolcadik

Talmácsi Gábor vasárnap a 18. helyen végzett a Moto2 géposztályban, a gyorsasági motoros-világbajnokság Ausztrál Nagydíján. A 4448 méteres pályán rendezett, 25 körös versenyt a San Marino-i Alex de Angelis nyerte, csaknem 43 másodperces előnnyel a magyar motoros előtt.

A vendégeké volt a Monicomp Liga fordulója

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A zárómérkőzésig kerekén tíz pont volt a vendégcsapatok „termése” a magyar labdarúgó Monicomp Liga 10. fordulójában. Pénteki nyitómérkőzésén – Abwo 81. percben szerzett góljával a Pápa 1-0-ra nyert az előző kiírásban bronzérmes Győr vendégeként. Az Újpest hazai pályán – és a zárkapus meccse után immár saját közönsége előtt – 3-1 arányú győzelmet aratott a sereghajtó és a mezőnyben egyedülként nyeretlen Szombathelyi Haladás felett. A budapesti MTK gól nélküli döntetlent ért el a Hidegkuti stadionban a tavalyi idény bajnoka, a Debreceni VSC ellen. Tomislav Sivic szerbiai vezetőedző győzelemmel tért vissza a Kecskeméti kispadjára, miután csapata 2-1-re nyert a budapesti Honvéd vendégeként. Tököli duplázott, a fővárosiak gólját Rouani szerezte. A Zalaegerszeg 4-0-ra nyert Siófokon a helyi BFC ellen, a gólokat Balázs, Simon és Kamber (2) szerezte. A Vasas hazai pályán 3-0-ra verte az újonc Szolnoki MÁV csapatát, Pető öngólja után, a második félidőben Lázok duplázott. Rósa D. (44) büntetőjével a budapesti Ferencváros hazai környezetben 1-0-ra nyert a Kaposvár ellen. Prukner László, a Ferencváros vezetőedzője a nyáron éppen a Rákócziól, hat első osztályban eltöltött évet követően érkezett a fővárosi klubhoz. A Videoton–Paks-mérkőzés lapzártá után ért véget. Azt megelőzően a Videoton (20 pont) vezetett a Kaposvár (19), a Ferencváros (19), a Zalaegerszeg (17), a Honvéd (16) és az Újpest (16) előtt. ◀

Gólzápor Vasluiban

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A labdarúgó-Liga 11. fordulójának pénteki nyitómérkőzésén egy 91. percben szerzett gól döntött: Todea találatával a Medgyesi Gaz Metan 1-0-ra nyert Urziceni-ben az Unirea ellen. A péntek esti Rapid–Astra mérkőzésen a vendég ploiești-ieknek még becsületgólra sem lett erejük, a giulești-iek braziljaik, Cassio (2) és Spadacio találatával nyertek 3-0-ra.

Remekül sikerült a felfüggesztett Lopez Caro helyébe a vaslui kispadra leültetett Viorel Hizo bemutatkozása: a gólokban gazdag összecsapáson a moldovai alakulat 5-3-ra nyert a Kolozsvári CFR 1907 ellen. Sânmârtean és Adailton (2) találatával a FC Vaslui 3-0-ra vezetett a bajnokcsapat ellen, utóbbi olasz idegenlégiósa, de Zerbi az 59. percben szépített. Burdujan-dupla következett, s há-

rom perccel a lefújás előtt már 5-1-re vezettek a házigazdák. A hátrában azonban lazítottak, s Bastos, majd Emil Dică elfogadhatóbbá tette a bajnokok idénybeli ötödik vereségének arányait.

Szombaton Marosvásárhelyen 1-0-ra és 2-1-re vezettek a házigazdák, a győzelmet azonban a vendég temesváriak szereztek meg, 3-2 arányban. A Bega menti alakulatban Zicu duplázott, ő szerezte a győztes gólt is, s Chiacu is eredményes volt. Ioan Ovidiu Sabău tanítványai közül Stere és Munteanu lőtt gólt.

Idénybeli második győzelmüket aratták Târgu Jiuban a „pan-dúrok”, akik Iordache 67. percben elért találatával 1-0-ra verték a Sportul Studențesc csapatát. Az eredmény nyomán a két gárda helyet cserélt, most a bukarestiek a sereghajtók.

Tegnap Galacon, az Oțetul a 20. perctől emberhátrányban szerepelt a Besztercei Gloria ellenében, miután Sarghi utolsó védő-

ként vágta fel az egyedül kapura törő Junior Moraest. A tizenegyeset a sértett fél értékesítette, 0-1. A galaciak a 67. percben egyenlítették Antal révén, majd Vigliantinak (84. perc, 11 m) köszönhetően a győzelmet is kicsikarták (2-1), s visszaszerezték a temesváriaktól a vezető helyet a táblázaton.

A Dinamo–Steaua-örökrangadó lapzártá után zajlott le, előtte letartóztattak több Steaua-szurkolót, köztük egy galerivezért, Gheorghe Mustățâ is. Bár az ügyben nem sok szivárgott ki, úgy tűnik, arról van szó, hogy telefonbeszélgetések lehallgatása nyomán fennállt egy komoly szurkolói összetűzés veszélye, Steaua-drukkerek akartak megtámadni dinamósokat.

A 11. fordulóból egyébként két összecsapás mára maradt: Kolozsvári U–Victoria Brănești (15 óra, *Gsp Tv*) és Brassói FC–Universitatea Craiova (20.30 óra, *Digi Sport*). ◀

A kolozsvári CFR játékosának, Cadunak (meggyiszínű mez) ebben a szezonban nem megy a gólszerzés Fotó: Mediafax

Röviden

Magyar búcsúmeccs november 17-én

November 17-én hazai környezetben, Litvánia elleni mérkőzésen búcsúzik a 2010-es esztendő től a magyar labdarúgó-válogatott. A magyar szövetség honlapja pénteken arról számolt be, hogy a megállapodás megszületett, de a találkozó pontos helyszínéről még zajlanak az egyeztetések.

Klicsko ismét nyert

Pontozásos győzelemmel védte meg a WBC-nél (Bokszvilágtanács) őrzött profi nehézsúlyú világbajnoki címét Vitalij Klicsko amerikai kihívójával, Shannon Briggsszel szemben, a szombat késő esti, hamburgi összecsapáson. Az idősebbik Klicsko fivéré, aki két vereség mellett profiként 41. győzelmet aratta, a pontozóknál 120-107, 120-107 és 120-105 arányban győzött. Briggs a hivatások között vívott 59. meccsén 6. vereségét szenvedte el.

Pólósok a Magyar Kupáért

A férfi-vízilabda-Magyar Kupa negyedöntőinek első eredményei: Vasas–Honvéd 5-5, Ferencváros–BVSC 15-7, Szolnok–Szeged 9-8, Pécsi VSK Eger 9-13. A visszavágókat lapzártá után rendezték meg.

Rövidülhet a férfitenisz-idény

Két-három héttel lerövidülhet a férfi teniszézők jelenleg 11 hónapos szezonja 2012-től, annak érdekében, hogy a játékosoknak több idejük legyen a pihenésre. A profi tornákat szervező ATP vezetősége a jövő hónapban határoz a 2012-es és 2013-as versenynaptárról. Az éljátékosok – mint például a spanyol Rafael Nadal, a svájci Roger Federer vagy az amerikai Andy Roddick is – jelezték, hogy rendkívül kimerítő lehet az évad akkor, amikor szinte minden héten a döntőig vagy az elődöntőig jutnak, és így gyakran fenyegeti őket a kimerültség vagy a sérülésveszély.

Felmentették a doppingvád alól Dimitrij Ovtcharovot

A Német Asztalitenisz-szövetség (DTTB) felmentette a doppingvád alól a négyszeres Európa-bajnok Dimitrij Ovtcharovot, aki pénteken azonnali hatállyal visszakarta versenyzési engedélyét is. A 22 éves játékos azután tiltották el, hogy egy, még augusztusban elvégzett doppingteszt klenbuterol nyomait mutatta ki a szervezetében. A B próba is pozitív eredményt hozott. Az asztaliteniszéző aztán hajvizsgálatot is kért, s az a teszt negatív eredményt hozott.

Búcsúmeccsén nyert a CSZKA Moszkva

Két vereséget követően harmadik – egyben a tengerentúli túra utolsó – mérkőzését megnyerte a CSZKA Moszkva férfikosárlabdacsapata, amely az észak-amerikai profi bajnokság, az NBA csapataival vívott felkészülési meccseket a héten. A többszörös Euroliga-első orosz együttes a Miami Heat-től kedden elszenvedett 96-85-ös vereség, majd az Oklahoma City Thunder elleni, csütörtöki 89-97 után magyar idő szerint vasárnap hajnalban 90-87-re diadalmaskodott a Cleveland Cavaliers gárdája felett.

Bronzérmes magyar junior szumósok

Bronzérmes lett szombaton a varsói világbajnokságon a magyar junior szumóválogatott. A Mihályi Richárd, Papp György, Sárosi János, Bodorkos Dániel összeállítású együttes a bronzmérkőzésen 2-1-re verte Mongóliát. Egyéniben a 80 kg-os Papp György ötödik helyen végzett. Tegnap a felnőttek versenyével folytatódott a vb.

Rangadót nyert az UTA

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A nyolcadik forduló mérkőzéseivel folytatódott a labdarúgó Liga 2 őszi idénye. A Nyugati csoport aradi rangadóját az UTA nyerte, az ACU sorsát Ţucudean 8. percben szerzett gólja pecsételte meg. Szintén pénteken Iași-ban, idei második vereségét szenvedte el a listavezető Petrolul, a ploiești-i gárda 3-1-re kapott ki a Politól. A gólokat Panait (12.), Pălimaru (62.) és Drida (94.), illetve Stan (13.) szerezte.

Tegnap a nagyváradiak 0-1-ről fordítva nyertek 2-1-re Szilágysomlyón, miután Zăgărean (28.) góljára Şulea (29.) és Florean (50.) válaszolt. Folytatva jó sorozatát az Alro, a slatnáiak ezúttal a Tordai Arieşul ellen gyűjtötték be a 3 pontot (3-1). A 8. forduló többi eredménye: Gyulafehérvári Unirea–Dacia Mioveni 1-0, Dévai Mureşul–Gaz Metan CFR Craiova 1-2. A CSM Râmnicu Vâlcea szabadnapos volt, miután ellenfele, a Lupényi Minerul visszalépett. A bányászcsapat eredményeit törölték.

A Keleti csoportban: Steaua II–Concordia Chiajna 1-1, Farul Constanța–Dinamo II 0-0, Viitorul Constanța–CF Brăila 2-1, FC Botoşani–Dunărea Galaç 2-1, Ceahlăul Piatra Neamţ–Juventus Bukarest 3-0, Astra II Giurgiu–CS Otopeni 4-1, Delta Tulcea–Gloria Buzău 1-1, FC Snagov–Săgeata Năvodari 2-0.

Az élmezőny: 1. Ceahlăul 20 (22-6), 2. Năvodari 18 pont (15-5), 3. Concordia 18 (15-7), 4. Botoşani 14 (15-9), 5. Dunărea 13 (13-7). ◀

A táblázaton:	
1. Petrolul	7 5 0 2 17-8 15
2. Mioveni	7 4 2 1 9-3 14
3. Slatina	8 4 2 2 13-9 14
4. Szeben	7 3 4 0 8-3 13
5. UTA	8 4 1 3 15-11 13
6. Bihar FC	7 4 1 2 8-6 13
7. Poli Iași	8 3 2 3 10-9 11
8. Gyulaf.	8 3 2 3 6-7 11
9. GM Craiova	8 3 1 3 9-10 10
10. Aradi ACU	7 3 1 3 7-8 10
11. Dév	8 2 2 4 7-10 8
12. Torda	7 2 1 4 5-10 7
13. Silvania	8 2 1 5 5-13 7
14. R. Vâlcea	7 2 0 5 7-10 6
15. FC Argeş	8 1 2 5 6-15 5

Már nem veretlen a Mainz

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A 8. forduló előtt listavezető Mainz ebben az idényben először vesztett pontokat, miután saját közönsége előtt kikapott a Hamburgtól a német labdarúgó Bundesliga szombati játéknapján. A találkozó egyetlen gólját Guerrero szerezte a 89. percben. Az új éllovas a Borussia Dortmund, amely egy hájrásban szerzett Sahin-góllal győzött 2-1-re a Köln ellen. A Bayern München Mario Gomez triplájával győzte le 3-0-ra a Hannover 96-ot. További eredmények: Schalke 04–VfB Stuttgart 2-2, St. Pauli–FC Nürnberg 3-2, Werder Bremen–SC Freiburg 2-1, VfL Wolfsburg–Bayer Leverkusen 2-3, 1. FC Kaiserslautern–Eintracht Frankfurt 0-3. Az 1899 Hoffenheim–Borussia Mönchengladbach-találkozó lapzártá után ért véget.

A Manchester United hazai pályán hiába szerzett kétféle előnyt, a West Bromwich Albion kiegyenlített (2-2), s így pontot szerzett az Old Traffordon az angol Premier League 8. fordulójának szombati mérkőzésén. A Chelsea nem tudta legyőzni Bir-

minghamben a házigazda Aston Villát, 0-0. További eredmények: Arsenal–Birmingham City 2-1, Bolton Wanderers–Stoke City 2-1, Fulham–Tottenham Hotspur 1-2, Newcastle United–Wigan Athletic 2-2, Wolverhampton Wanderers–West Ham United 1-1, Everton–FC Liverpool 2-0. A Blackpool–Manchester City-mérkőzés lapzártá után fejeződött be, ma a Blackburn Rovers és a Sunderland találkozója zárja a forduló.

Az AC Milan hazai pályán 3-1-re nyert a Chievo ellen az olasz Serie A 7. fordulójának szombati nyitómérkőzésén. A Genoa kikapott 2-1-re az AS Róma vendégeként. Tegnap eredmények: Cagliari–Internazionale 0-1, Brescia–Udinese 2-1, Catania–Napoli 1-1, Cesena–Parma 1-1, Juventus–Lecce 4-1, Palermo–Bologna 4-0, Sampdoria–Fiorentina 0-1. A Bari–Lazio-meccs lapzártá után kezdődött.

A spanyol Primera División 7. fordulójának szombati eredményei: Atlético Madrid–Getafe 2-0, FC Barcelona–Valencia 2-1, Málaga–Real Madrid 1-4. Tegnap hat mérkőzést rendeznek, a Herculés Alicante–Villarreal találkozóira ma este kerül sor. ◀